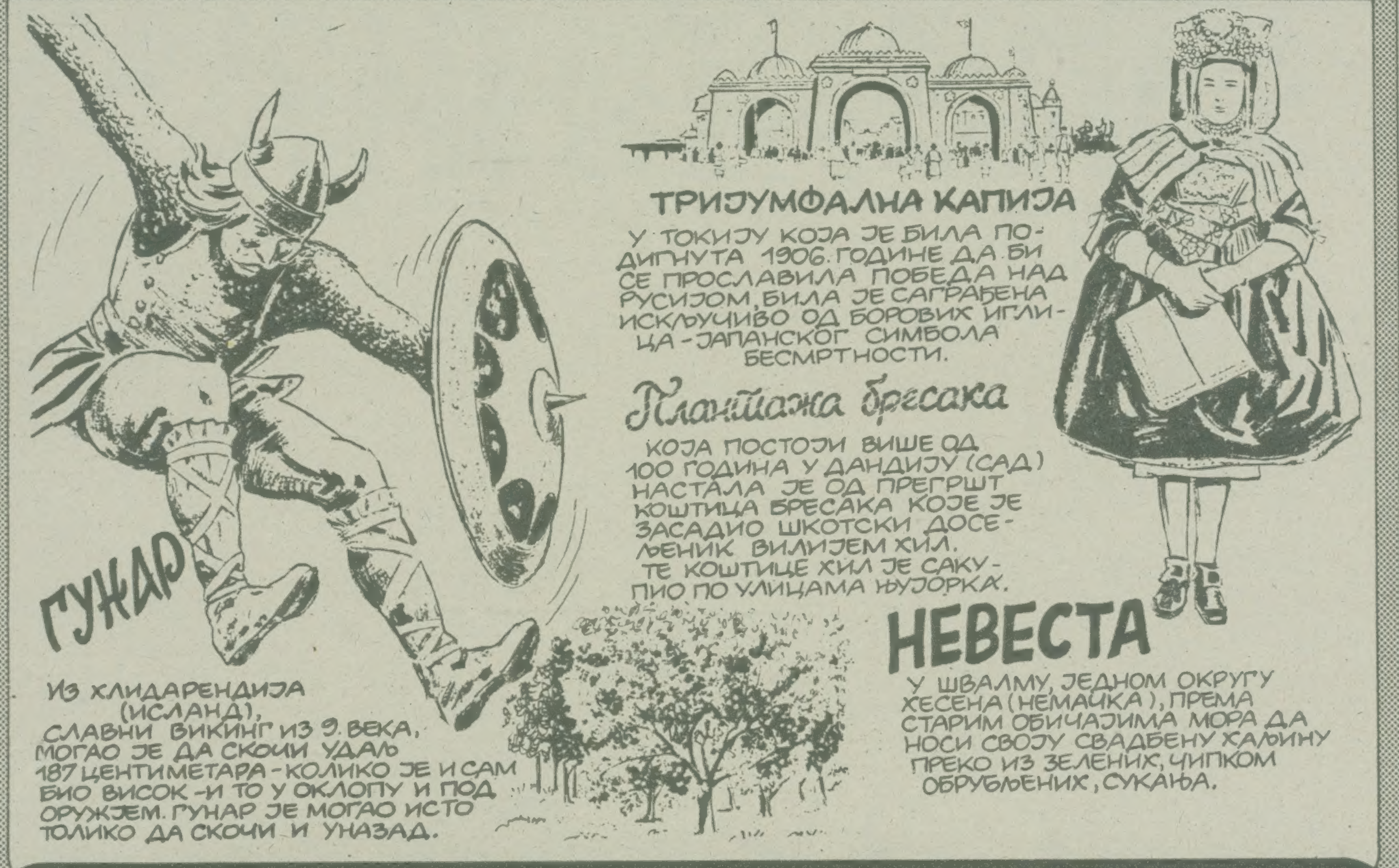
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

7. 6. 1985. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVI • 60 ДИН. • БРОЈ 1745



Веровали или не!



ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

● ● ● берберин из Плетсмута у Небраски (САД) у својој радњи има зидни часовник чије су бројке изврнуте тако да берберинове муштерије, док заваљене седе у столици, у огледалу могу да виде колико је сати.



● ● ● отварање кинеске гробнице старе две и по хиљаде година изнело је на светлост дана скелете шест стотина коња који су ту давно сахрањени заједно са непознатим војсковођом.





● ● ● неки пчелар из Алманка у Чехословачкој открио је да су његове пчеле постале „наркомани”. Много више воле поља с маком него цветне ливаде, а кад се врате у своје кошнице понашају се као да су пијане и забадају жаоке у сваког ко им се приближи.

● ● ● две велике британске компаније заједничким снагама раде на добијању нове врсте хране коју су назвали мико-протеин. Веома је богата беланчевинама, има доста целулозе, не садржи холестерол, укуснија је од соје, није скупа. Ова нова храна може да има укус пилетине или шунке, да личи на бифтек, а за разлику од меса, које мора да се кува да би се уништиле бактерије, мико-протеин може да се једе и пресан.

● ● ● „Мој дечак” је име црва победника трке која се већ по пети пут одржава у аустралијској држави Викторији. Шампион је свом власнику донео пехар и мању суму новца довољну да подмири годишње трошкове исхране „спортисте”. На овом необичном такмичењу забележен је и један тужни догађај: три црвића су одмах после трке угинула од премора.



● ● ● захваљујући експериментима који се врше у сушним областима Израела падавине су се тамо повећале за читавих 20 одсто. „Бели пустињски облаци могу да постану кишни ако се бомбардују честицама сребро јодида”, каже професор Аврам Гагин. Слични опити врше се и у пустињама у Кенији и Перуу.



● ● ● испод Босфорског мореуза пробиће тунел дугачак девет километара који ће повезивати Европу и Азију (сада их везује мост отворен 1973. године). Још се не зна када ће тачно почети обимни радови на пробијању тунела, али се зна да ће трошкови износити око милијарду долара.

● ● ● у америчком граду Чикагу број деце и младих који сваког дана беже од куће непрестано се повећава. Зато су власти одлучиле да фотографије несталих свакодневно штампају на кутијама у којима се разноси млеко.



ШПИЈУНИ ГРЕШЕ САМО ЈЕДНОМ

АДРЕСАНТ НЕПОЗНАТ

ПИСМО КОЈЕ СЕ ВРАТИЛО ИЗ БУЕНОС АИРЕСА ОТКРИЛО ЈЕ ДА ЈЕ ВЕЛВАЛЕЈА ДИКИНСОН, ВЛАСНИЦА ТРГОВИНЕ ЛУТКАМА НА ЊУЈОРШКОЈ МЕДИСОН АВЕНИЈИ, ЈАПАНСКИ ШПИЈУН

Мери Валас је била жена средњих година. Није се удавала и живела је сама у лепој породичној кући у Спрингфилду у савезној америчкој држави Охајо. Иако су јој родитељи оставили велику суму новца, трошила га је разумно. Једина слабост биле су јој скупоцене лутке. Имала је читаву колекцију. Најлепше примерке набављала је у продавници лутака у Авенији Медисон у Њујорку коју је држала извесна Велвалеја Дикинсон.

Други светски рат, који је у то време беснео, мало је дотицао ову жену. Све што је могла да учини било је да повремено дâ добровољни прилог у разне хуманитарне сврхе. Највећи део времена проводила је у Уметничком клубу усхићено показујући лутке. Њен живот би тако текао и даље да једног јесењег дана 1943. није у поштанском сандучету нашла необично писмо.

Адреса на коверти откуцане писаћом машином гласила је: сењора Ињез Лопез де Молинали, 563 Хигинс стрит, Буенос Аирес, Аргентина. На полеђини је стајало да писмо шаље – Мери Валас, 108 Хај стрит, Спрингфилд, Охајо, УСА.

Упозорење поштанског службеника

Коверта је јасно говорила да је Мери Валас послала писмо у Аргентину, али јој је оно враћено јер сењоре Молинали није било код куће.

Средовечна колекционарка лутака била је запрепашћена: она писмо није послала, не познаје никог у Аргентини и уопште не зна да куца на писаћој машини!

Пошто се прибрала, отворила је коверат. Текст је такође био откуцан писаћом машином и врвео је од правописних грешака. Почињао је са „Драга пријатељице..." Даље се Мери Валас жалила да њен рођак има тумор на мозгу, описивала нове лутке које је купила: ирског рибара, старицу с нарамком дрва на леђима и дечака, с тугом обавештавала да је господин Шоу слетео колима у провалију и на крају додала да је одустала од пута у Луисвил.

Колекционарка се нашла у недоумици јер се неколико описа потпуно подударало са стварима из њеног живота. Закључила је да се неко шали. Неслана шала, закључила је – и писмо ставила у кутију где је обично држала пошту. Већ сутрадан била је у Уметничком клубу хвалећи се луткама, али ју је код куће чекало ново изненађење: на вратима се појавио агент Федералног истражног бироа Џон Мареј. Валасова је устукнула.

Чим је ушао у салон и сео, агент је прешао на ствар: упитао ју је за писмо које је послала у Аргентину. Није јој рекао да због ратних околности и шпијунаже пошта цензурише писма која Американци шаљу у иностранство. Службенику који је читао писмо Валасове садржај се учинио сумњивим јер је био претерано „обичан": ко не пише о рату, бар га помене, а она о луткама! Фотокопија писма упућена је Федералном истражном бироу. Одељење које се бавило потрагом за шпијунима није задржало пажњу на њему.

Али када је писмо враћено из Аргентине и поштанска цензура поново упозорила Федерални истражни биро, екипа агената дала се на посао. Писмо је, то је сада било очигледно, имало одређени значај. Послато је на дешифровање, а агент Џон Мареј закуцао на врата Валасове.

Оно што је Мареј сазнао од Валасове било је мало, готово ништа. Њен свет је био Уметнички клуб и лутке које је куповала у Њујорку код госпође Дикинсон. Понекад би остала с њом ћаскајући. Поменула јој је болест рођака, тога се сећа. Од ње је и купила три лутке које се помињу у писму.

Решење је нађено

О болести рођака, посебно о свакој купљеној лутки, знао је велики круг пријатеља Мери Валас па је то искључивало продавачицу Дикинсон као једину сумњиву особу.

Подаци које је Мареј добио у спрингфилдској полицији такође нису могли да га наведу ни на какав траг јер му је о Валасовој речено све најлепше.

Сео је у воз и препустио се размишљању. Убрзо је заспао.

У канцеларији га је чекао извештај шифрантске службе: у тексту писма ништа није откривено. Какво разочарање! Ипак, нечега ту има, мора да буде!... Поглед му је лутао преко писма. Изненада, лупио се шаком по челу и поскочио:

– Да ли је могуће?! Тако једноставно!..

Зграбио је фотокопију писма и пожурио до шефа. Убрзо се окупила цела екипа.

– Људи, погледајте! – узвикнуо је узбуђено. – Ми трагамо за професионалцем, а он нас надмудрује дечјим стилом! Читајмо: „нове лутке" су ратни бродови на Пацифику, лутка рибар с мрежом у руци је ратни брод камуфлиран мрежом, лутка старица је стари ратни брод, дечак је мањи брод, највероватније разарач, „путовање у Луисвил отказано" је крстарица „Луисвил" која се налази на мору, али се њена марш-рута држи у тајности!... Што се тиче господина Шоуа, то је разарач „Шоу" који је страдао у Перл Харбору а сада плови између Хаваја и Сан Франциска! Још је јасније да „рођак оболео од тумора" значи немогућност да се прикупе одређени подаци!

Порука у кутији

Шеф је саслушао објашњење с резервом, али се сложио с опсежним испитивањем и праћењем свих пријатеља и познаника Мери Валас.

Мареј се посветио власници луткарске радње у Авенији Медисон, тихој, ненаметљивој и физички неугледној Велвалеји Дикинсон. Посетио ју је неколико пута и разговарао као купац. За то време о њој су телефонима и телексима прибављани подаци.

После две недеље Мареј је имао комплетиран досије Дикинсонове. Рођена је у Сакраменту и студирала. До 1937. била је члан Друштва јапанско-америчког пријатељства. Удала се и с мужем становала у јапанској колонији у Сан Франциску. Уочи рата је остала удовица. Преселила се у Њујорк и запослила у једној робној кући као продавачица. Иако није имала уштеђевине, отворила је изузетно лепу радњу за продају скупоцених лутака у Авенији Медисон.

Мареј је био близу разрешења загонетке.

Доказ није морао дуго да се чека: у неколико кутија с луткама које је Дикинсонова поштом послала сарадницима, другим агентима широм Америке, откривене су поруке. Стил је био исти као у наводном писму Валасове, само је текст био другачији: говорио је о луткама и игри с њима.

* * *

Велвалеја Дикинсон је због шпијунаже у корист Јапана осуђена на десет година затвора. Веровала је да никада неће бити откривена и да се њена писма не могу дешифровати. Чим је ухапшена, упитала је како јој је Федерални истражни биро ушао у траг.

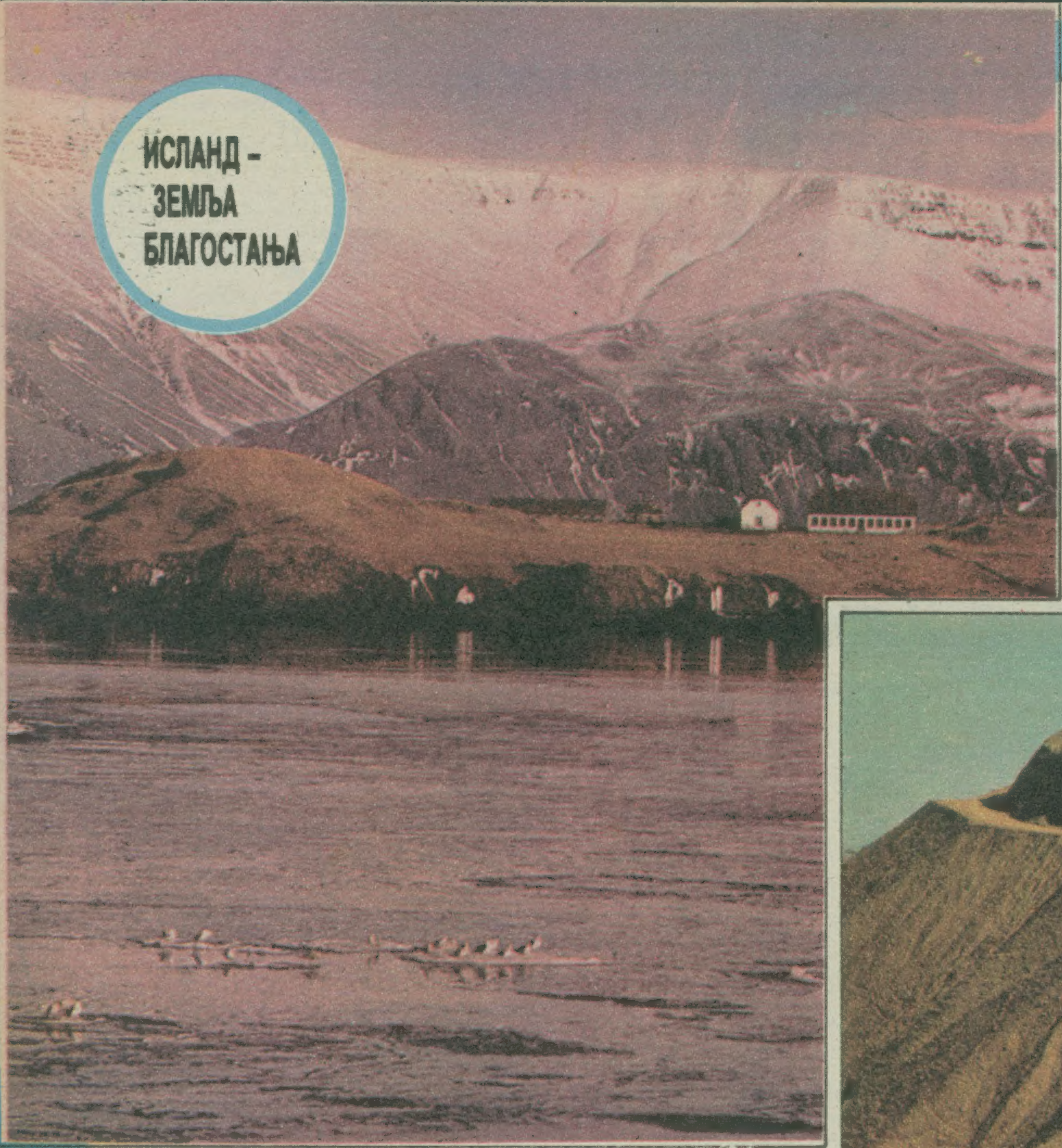
Одговорено јој је:

– Агент Ињез Лопез де Молинали, којој сте под именом Мери Валас писали у Буенос Аирес, променио је у међувремену адресу. Ви то нисте знали и писмо се вратило! Шпијунима се свашта догађа, зар не?

М. Т.



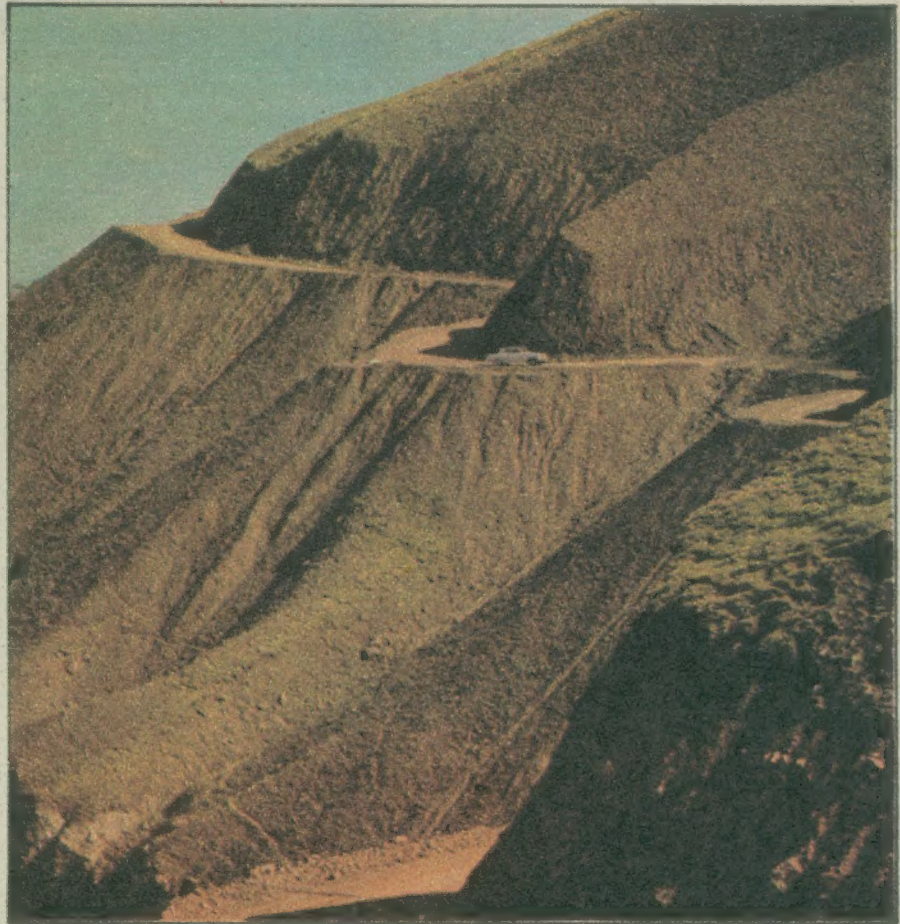
Илустровао Ненад Мирковић



ИСЛАНД – ЗЕМЉА БЛАГОСТАЊА

ОСТРВО Н

Мањи број Исланђана су фармери. Поседи су удаљени један од другог и пола године притиснути снегом, али људи не помишљају да мењају начин живота.



Није потребно асфалтирати путеве. Скамењена вулканска лава је јака и трајна подлога.

ЈОШ У ПРОШЛОМ ВЕКУ ПИСАНО ЈЕ ДА СУ ИСЛАНЂАНИМА НЕПОЗНАТИ ЗЛОЧИН, РАЗВРАТ И СВИРЕПОСТ И ДА НЕМАЈУ ЗАТВОР, ВОЈСКУ И ПОЛИЦИЈУ. СЛИЧНО ЈЕ И ДАНАС

Исланд је острво и држава у северном делу Атлантског океана. Велик је као Бугарска, а има само двеста хиљада становника. Трећина живи у главном граду Рејкјавику. Половина острва је насељена, а друга пуста.

Норвешки викинзи су се искрцали на Исланд крајем 9. века и шездесетак година касније одржали прву седницу свог парламента Алтинг у клисури Тингвелир недалеко од Рејкјавика. Тако је Исланд понео славу земље с најстаријим парламентом у свету. Парламентарци нису хтели да напусте кланац све до 1789. када су се, због земљотреса, преселили у Рејкјавик.

Разумљив је долазак викинга на Исланд, али је неразумљиво што их је задржало на том ледом окованом острву. Но, ако се странац из уљудности устручава да пита домаћине о томе, редовно остаје збуњен пред њиховим угодним животом!

Језик је светиња

Исланђани говоре исландским, јединим данас живим класичним језиком у свету који је за нордијске језике исто што латински за романске. Острвљани га поштују као светињу и вековима пазе да им се не ушуња нека страна реч. И за интернационалне изразе нашли су своје, па се, на пример, за радио каже – уварп, а за телевизију – сјонварп. За коња се употребљавају чак двадесет три речи! У речнику једино нема погрда – Исланђани не умеју да се свађају!

Неписменост је непозната.

Ако странац жели да путује железницом, жеља ће му остати неиспуњена јер Исланд нема железничку пругу. Саобраћај се обавља коњима, моторним возилима, малим авионима и бродићима. Раније није било путева. Сада је изграђено десетак хиљада километара, али мало асфалтних. Асфалт је сувишан – подлога пута је скамењена лава.

Исландски пејзаж сличан је Месечевом. Може се километрима ићи а да се не наиђе на дрво, чак ни травку. Ко би рекао: земља која је два и по пута већа од Данске, а поседује само једну четвртину тла под вегетацијом – готово јој је равна по стандарду становника.

Време је „шашаво". Лета су влажна, а зиме благе. Зима траје двадесет пет, а лето двадесет шест недеља. Јесен и пролеће не постоје. Од почетка маја до краја јула нема ноћи – стално је дан.

Телефон је потребан савременом човеку; на Исланду се телефонски стубови побадају у земљу и на даљини од више десетина километара ради једног јединог фармера!

Чистоћа – лична и индустријска – неписани је закон. Исланђани се ужасавају прљавштине, прање је национални идеал. Туриста може данима шетати Рејкјавиком али неће видети бачен опушак!

Нигде димњака

Иако реч Исланд на данском значи ледена земља, острво није целе године под снегом, он је још мање „знак распознавања". Главну исландску особеност чини педесет живих вулкана и више од хиљаду гејзира. Вулканске ерупције настају у просеку сваке пете године, а гејзири, топли извори, раде даноноћно и њиховом водом греје се цео Рејкјавик. Сваког дана шездесет хиљада литара гејзирске воде сакупља се у танковима изнад града и цеводом разводи по становима. Температура на изворишту је 75 Целзијусових степени. Како у станове стиже топла вода, бојлер није потребан и тешко се може наћи у продавницама. Сувишни су и димњаци – у граду нема ниједног!

Исландско тло је суро. Захваљујући топлој води у стакленицима у околини Рејкјавика гаји се најразноврсније цвеће и поврће, чак и банане! Хране има у изобиљу.

Исландске овце су чувене. Има их око милион. Овчјег млека нема. Разлог је једноставан: нико их не музе јер од априла до септембра

АЗВАНО ПО ЛЕДУ



Ово је центар главног града Рејкјавика. Обичај је да се кровови боје.



Тешко је рећи како би Исланђани држали корак с Европом да није рибе. У рибарењу су ненадмашни.

живе слободно у природи. Кад дође време њиховог сакупљања, фармери препознају своје стадо по ознаци. Јагње, које је у међувремену дошло на свет, неће доспети у тор другог фармера. Оно иде за мајком.

Вуна исландских оваца је на великој цени. На острву је купују и плетиље из златиборског села Сирогојна.

Министарство у затвору

У Рејкјавику, граду са седамдесетак хиљада становника, излази пет дневних листова. Ако се узме у обзир број новина према броју становника, Исланд је девета а по одштампаним књигама у току једне године прва сила у свету.

Међу Исланђанима нема нетрпељивости. Људи су веома пажљиви у опхођењу. Крађа, пљачка или туча незамисливе су. Поштују се и човек и његов посао. Разлике у платама између различитих професија нису велике. Ђубретарски посао је уважен јер доноси посебан новчани додатак за ноћни рад.

Верници плаћају порез и цркви. Могу да окрену леђа Богу. Услов је да сами себе искључе из редова побожних.

Све до средине прошлог века Исланђани нису имали затвор, војску и полицију. Војску немају ни сада, затвор није као остали у свету, а полиција постоји више реда ради. Уосталом, какав је то затвор кад сваком затворенику припада малтене луксузна соба и у којем службеници и осуђеници једу исту храну? Затворенике нико не чува и после радног времена проведеног на затворској фарми – слободни су. Њихова једина обавеза је да не напуштају околину и да се до одређеног времена врате у собу.

У исландском затвору нема жена. Ако и начине прекршај, пуштају их кући. Одговарају само мушкарци, најчешће због управљања аутомобилом у припитом стању и фалсификовања чекова.

После стицања независности, у јуну 1944, Исланд је преместио свој једини затвор из центра Рејкјавика на пусто место Литла Хрејна, удаљено шездесет километара од града. У бившу зграду затвора уселило се председништво владе и Министарство иностраних послова! Просторије су сасвим скромно преуређене. И сада су такве.

Двапут не долазе

И поред неугодне климе и неплодног тла, Исланд је по стандарду својих становника у европском врху.

Шта га чини богатим?

Риба!

Рибе има толико да се од новца зарађеног продајом може живети више него лепо. Седамдесетих година ловљено је до осамсто хиљада тона харинге годишње. Затим је харинга нагло „нестала". Замењена је другим врстама, али је исландска влада морала да донесе одлуку којом је проширила зону рибарења на осамдесетак километара од своје обале.

Рибарство је основ живота. Исланђани то знају. „Ако риба ишчезне – ми смо готови!", кажу.

Исланд је кристално чист. Вода се може пити из сваког поточића. Једино прљаво место је Халфјордур где се чereче уловљени китови и топи сало. Власник мале фабрике се зове Лофтур Бјарнсон. Фабричица ради од јуна до септембра и запошљава студенте који ту зарађују џепарац. Осталих осам месеци у години је затворена.

Топљење китовог сала је тежак посао. Нарочито је непријатан задах који се шири. Студенти се привикну, али никада не раде две сезоне, други пут се не појаве.

Туристи не заобилазе Халфјордур: смрад је пролазан а доживљај у заливу јединствен.

М. Т.

ВЕСТИ ИЗ ПРВЕ РУКЕ

ЖИВЕЛЕ РОЛЕТНЕ!



„ПРОЗОРИ СУ ШТЕТНИ!" Такво категорично тврђење, разуме се, није тачно. Па ипак... утврђено је да управо кроз прозорски отвор из собе „бежи" највећи део топлоте.

Зими стакла емитују напоље далеко више драгоцене и скупе топлоте него зидови тако да буквално грејемо улицу. А лети... Па лети кроз стакло споља улази ником потребна топлота и онда се са том невољом свако бори како зна и уме – еркондишном, укључивањем вентилатора, а све то троши немалу количину енергије. У неким земљама рачуни за струју су већи лети кад станове треба расхладити него зими кад се загревају!

Има ли ту помоћи? Да можда зазидамо прозоре и живимо без њих? (Ко зна не би ли нам онда ватрени поборници штедње енергије предложили да исто то учинимо и с вратима!) Наравно не, али ролетне могу бити одличан компромис.

Стручњаци с Фрауенгоферског института за Сунчеву енергију у Савезној Републици Немачкој предлажу одмах две врсте ролетни. Једне су зимске и одликују се тиме што одбијају топлоту која се ствара у згради. У исто време оне пропуштају зраке дуге таласне дужине, па чак и инфрацрвене. Резултат: отицање топлоте напоље се прекида, а светлост сасвим слободно улази у собу.

За лето су измишљене сасвим другачије ролетне. Оне одбијају зраке дуге таласне дужине који долазе споља. На тај начин стан престаје да буде душегупка, еркондишн и вентилатор могу да се одморе а с њима и струјомер. За годину дана ове ролетне троструко ће смањити потрошњу енергије.

Од силне радости због оволике уштеде фирма која је произвела прве овакве ролетне (цена им, разуме се, није ниска) понудила је купцима аутоматску варијанту с електромотором. Е, за њега још нису измислили како би могао да ради без електричне енергије.

ПОПАЈ ТО НЕ ЗНА

Западнонемачки хемичар Хајнрих Лорх с универзитета у Фрајбургу управо је завршио предавање о штетности синтетичких азотових једињења као ђубрива за разно поврће, између осталог и за спанаћ: ово последње је у данашње веме постало опасно јести јер се безопасни нитрати у комбинацији с вештачким ђубривом претварају у његовим ћелијама у – отров. Другим речима, потребно је само да се спанаћ поново врати стајском ђубрету и биће не само неотрован него и лековит, као што је одувек и био.

Лорх је одлучио да провери састав сока у ћелијама спанаћа и тако, сасвим случајно, дошао до неочекиваног резултата – испоставило се да у њему има десет пута мање гвожђа него што би требало по свим научним таблицама! Како је то могуће кад се спанаћ већ толико дуго сматра малтене за лек, њиме маме кљукају своју бледуњаву децу, препоручује се онима који се опорављају од болести, за побољшање крвне слике и уопште дизање тонуса. Јесте да није богзна како укусан, али здравље је пре че, гвожђе је ту.

Међутим, гвожђа у Лорховим експериментима, ма колико их он понављао, није било. Научник је помислио да нешто није у реду с немачким спанаћем па је онда набавио зелено лишће из разних европских земаља, али резултат је осато исти, ни у једном није било оне чудотворне дозе гвожђа. Тачније, елемент који у Мендељејевој таблици стоји под бројем 26 био је присутан у спанаћу, али увек тачно у десет пута мањој мери него што је то стајало у уџбеницима.

Немачки научник почео је помно да изучава радове посвећене овом биљу и мит о лековитом „гвозденом" спанаћу је срушен. Показало се да је за сву славу спанаћа „заслужан" неки слагач у штампарији који је пре равно деведесет година направио словну грешку. Крајем прошлога века појавио се из штампе приручник за здраву и лековиту исхрану. У његовој изради учествовали су, наравно, и хемичари који су претходно извршили разноразне анализе и одредили проценат гвожђа у спанаћу. Међутим, слагач који је радио на том делу приручника направио је грешку, једноставно је преместио зарез за једно децимално место и количина железа у спанаћу порасла је наједном десет пута. Отуд је разумљиво што су лекари који су користили овај приручник од свег срца почели својим пацијентима да препоручују ову травуљину.

Интересантно је нешто друго: приручник је прештампаван и прештампаван али грешку нико није приметио. Напротив, она се све више ширила, прешла у уџбенике за студенте медицине, у разне „куваре" и на крају направила од спанаћа омиљено јело...



У ПОТРАЗИ ЗА НЕВИДЉИВИМ

У близини града Колара на југу Индије, на дубини од 2300 метара, у руднику где се некад копало злато, група индијских и јапанских физичара уредила је себи – лабораторију! Овде су њихови инструменти сасвим сигурно заштићени од утицаја космичких зрака који могу да искриве резултате апарата и тако доведу научнике у заблуду. Кроз камене слојеве дебеле више од два километра честице космичких зрачења не могу да се пробију.

Све донедавно протони су, као и неутрони, сматрани стабилним честицама које не могу да се распадну. Међутим, модерна теоретска и експериментална физика дозвољава сумњу у стабилност протона.

За то је у некадашњи рудник смештен блок чистог гвожђа тежак 100 тона. Научници предвиђају да ће у њему за годину дана доћи до шест случаја распада протона, ако је то уопште могуће.

Инструменти који су у стању да забележе сензацију дежурају дан и ноћ.

В. М. С.



Илустрације: Зоран Петковић–Петко

□□□□□ **КАД СЕ ЛОПОВИ ЗАБОРАВЕ** □□□□□



Илустровао: Брана Јовановић

ПИЈАНКА НА МЕСТУ КРАЂЕ

ПРОВАЛНИЦИМА ЈЕ БИЛО МАЛО ШТО СУ ПОКРАЛИ КРУНСКИ НАКИТ НЕГО СУ ЈОШ У ОПЉАЧКАНОЈ ПАЛАТИ ОРГАНИЗОВАЛИ ПРАВИ МАСКЕНБАЛ ЗА 50 ЗВАНИЦА

Почетком септембра 1792. године два млада човека седела су у малом кафеу пеко пута Пале-Роајала. Један се звао Жозеф Дулињи, а други Жан-Жак Шамбон. Посматрали су свет који се око њих тискао, журио за свакодневним пословима. Из Пале-Роајала, величанственог париског здања које је подигао за себе још славни кардинал Ришеље, допирао је жагор што је било уобичајено од када је краљевска палата претворена у складиште предмета које је револуционарна власт покупила из старих двораца и замкова.

Изненада, Шамбон даде знак своме другу да пажљиво ослушне разговор који су за суседним столом водила два вином добро загрејана грађанина с кокардама на шеширима.

Један од њих је гласно критиковао министра Ролана, оптуживао га за све и свашта и на крају приметио да влада није могла наћи лошијег чувара складишта у Пале-Роајалу.

– Знаш ли ти шта се све налази у складишту? – рекао је непознати. – Скупоцен намештај, сребро, безбројне таписерије, чак и крунски накит! Комплетна колекција накита, славни дијаманти „Регент", „Санси", „Оше ди Дофен", све на гомили! И то нико не чува!

– Кад ти кажем! Једноставно, нико не мисли о томе. Одредили су једну патролу војника да се прошета ту и тамо, али све драгоцености нико не чува. Сваки посетилац Палеа могао би да разбије витрине и покупи све, а да га у томе нико не омете.

Разговор се наставио и даље, али за Дулињија и Шамбона био је завршен; ово што су чули било је сасвим довољно.

Дулињи, премда су му биле 23 године, већ је био жигосан на рамену усијаним словом „V" (почетно слово француске речи: „волтер" – лопов). Двадесетшестогодишњи Шамбон, бивши собар грофа од Роан-Рошрофа, добро се разумео у драгоцености. Како су обојица знали шта им сад ваља радити, одмах су се обратили за помоћ банди овејаних џепароша којих је Париз тада био пун.

Тако је формирана група за похару Пале-Роајала.

Банда се састојала од 30 људи. На челу су били, наравно, Дулињи и Шамбон.

Конопцем кроз прозор

Једина опасност – патрола – није у ствари била никаква опасност. Шамбон је утврдио да војници, изговарајући се на свеже ноћи, уопште и не обилазе зграду већ се, чим падне мрак, затварају у своју караулу где пију до краја смене.

У ноћи 11. септембра 1792. провалници су кренули у Пале-Роајал. Група се поделила у две екипе – једна је чувала стражу, а друга је радила. Први провалник успузао се уз камени стуб до прозора просторије на првом спрату у којој је чуван крунски накит. Пошто је длетом отворио прозор, извукао је конопцем остале чланове групе. Само за неколико минута витрине су развальене и накит покраден. Истим путем којим су ушли, провалници су и изашли и нестали у тами.

Луда идеја

Провала је прошла непримећено, закључили су Шамбон и Дулињи сутрадан ујутру и, понети осећањем сигурности, њих двојица тада долазе на луду идеју. Ући ће још једном у Пале-Роајал. Речено – учињено! Те ноћи, и не само те већ и свих осталих ноћи до понедељка, 16. септембра, цела група провалника је сваке ноћи улазила у похарани музеј и у њему приређивала гозбе, пијанке, па чак и игранке. И нико није ништа приметио!

Последње ноћи провалници су надмашили сами себе. Приредили су прави маскенбал с педесет званица, а учесници су били у униформама војне патроле!. Опијени успехом и наливени одличним старим вином, лопови су изгубили сваки опрез. Посвађавши се око поделе плена бацили су се један на другог. Ускоро је цео Пале-Роајал одјекивао од пијане дреке и бесних урлика. То је већ било сувише. На њихову несрећу те ноћи је патролу водио један савеснији официр који је чувши страховиту галаму из зграде која би требало да је празна, пожурио са својим војницима да види о чему се ради.

На огромно изненађење официр је прво угледао човека како мирно излази кроз прозор првог спрата и спушта се низ конопац право испред њега. То је био Шамбон. За њим је дошао и Дулињи, право у руке патроле. Оставивши их војницима официр је са већином људи решио да уђе у Пале-Роајал. Унутра га је чекало још једно изненађење – сва врата била су прописно затворена.

Кобасице и бисери

Ипак, највеће изненађење га је очекивало напољу – његови људи, које је оставио да чувају Шамбона и Дулињија, нису могли да издрже радозналост и кренули су за њим. У међувремену су сви остали лопови мирно сишли низ конопац и нестали.

Кад се официр вратио из обиласка зграде узверао се уз конопац истим путем као и разбојници. Сала је била празна. У музеју је затекао незабораван призор: витрине празне, столови пуни свакојаких ђаконија, стотине празних флаша и остатака од свећа. На поду, измешани са пилећим батацима и кобасицама, бисери, дијаманти, злато, сребро.

Цео Париз је причао само о томе, све је бруjало! Људи нису знали да ли да се диве фантастичном подухвату лоповске дружине или да жале за изгубљеним националним и историјским богатством.

У исто време пронео се глас да су лопови бежећи изгубили толико дијаманата и бисера да се по њима могао лепо пратити траг бегунаца. То је било истина и – лопови су веома брзо похватани. Осуђени су на разне временске казне, а пет је погубљено.

„Регент" иза ормана

Међу њима нису били, како би се могло очекивати, ни Шамбон ни Дулињи. Њих двојица су се тако вешто држали на суђењу да се стицао утисак као да крију неког утицајног политичара. Бојећи се ове непостојеће личности, судије се нису усудиле да их осуде на смрт, па су обојица прошли са по 15 година робије.

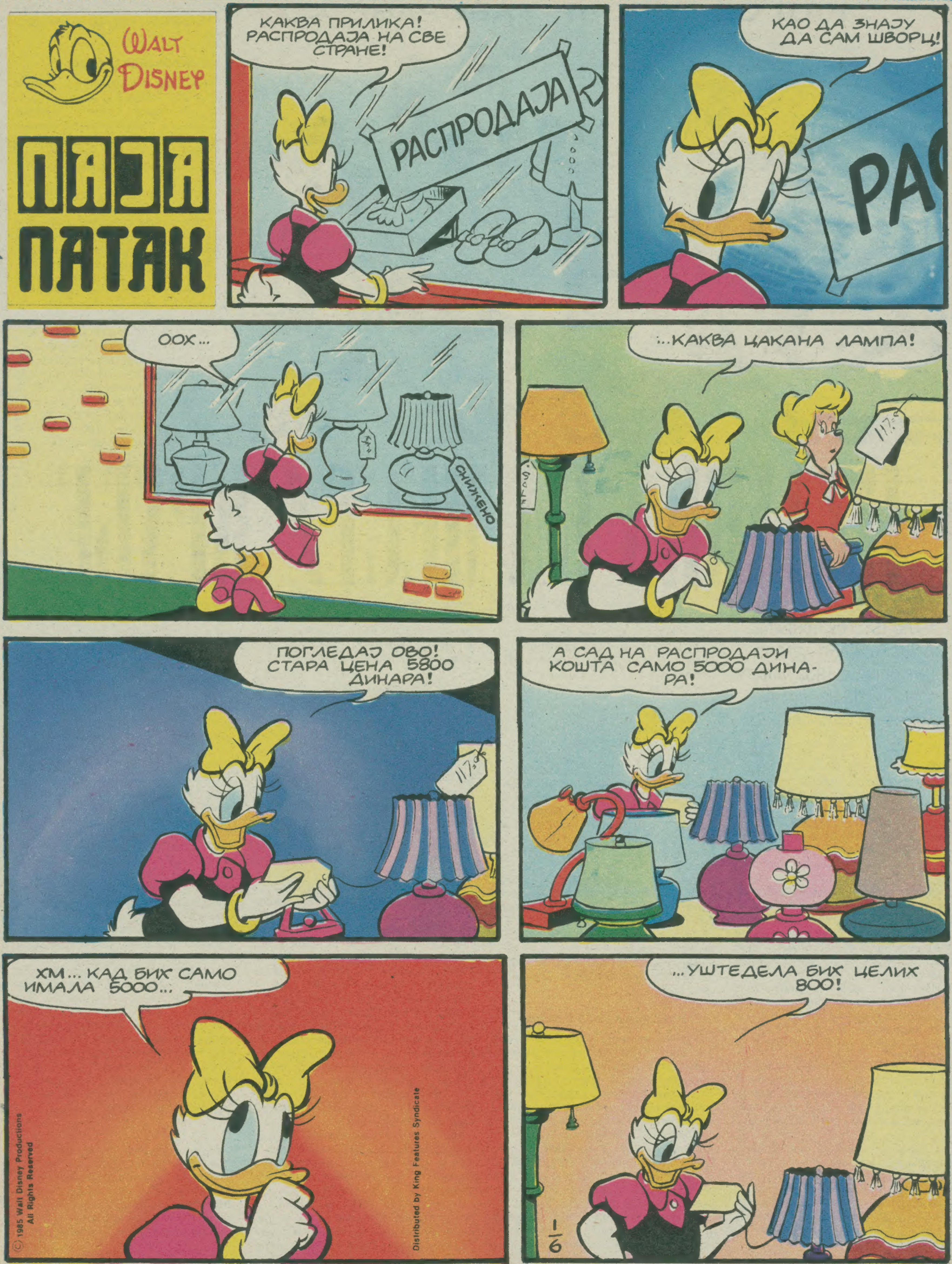
С проналажењем покраденог накита ишло је веома тешко. Од огромне суме од укупно 30,000.000 франака (ондашњих) нађено је и враћено само 5,000.000 франака вредности дијаманата и бисера. Сматра се да су лопови већи део изгубили у бекству. Један део су утајили налазачи, међу којима је био знатан број полицајаца.

Највреднији међу дијамантима, „Регент", „Санси" и „Оше ди Дофен", враћени су у колекцију тек касније. „Регент" је нађен после две године – био је запао иза неког ормана у самом музеју. Трговац Таванел је откупио „Санси" и „Оше ди Дофен" од непознате личности и препродао их француској држави. Ови се дијаманти данас могу видети у париском Лувру.

* * *

Дуги низ година после овог догађаја Парижани су недељом, шетајући путем којим су лопови бежали из Пале-Роајала, пажљиво претраживали калдрму не би ли открили који заостали дијамант који су весели провалници изгубили у бекству.

Д. А.


WALT DISNEY
ПАЈА ПАТАК
КАКВА ПРИЛИКА! РАСПРОДАЈА НА СВЕ СТРАНЕ!
РАСПРОДАЈА
КАО ДА ЗНАЈУ ДА САМ ШВОРЦ!
ООХ...
СНИЖЕНО
...КАКВА ЦАКАНА ЛАМПА!
ПОГЛЕДАЈ ОВО! СТАРА ЦЕНА 5800 ДИНАРА!
А САД НА РАСПРОДАЈИ КОШТА САМО 5000 ДИНА-РА!
ХМ... КАД БИХ САМО ИМАЛА 5000...
© 1985 Walt Disney Productions
All Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate
...УШТЕДЕЛА БИХ ЦЕЛИХ 800!
1/6

За читање наглас



ВИЉЕМ САРОЈАН

ЈЕДАН ОД НАШИХ БУДУЋИХ ПЕСНИКА

Када сам био четрнаести, најбољи од петнаест ученика мог трећег разреда школе Емерсон, наш школски одбор узе једног дана одмор како би могао да се посаветује.

То је било давно.

Имао сам тада девет година и узео десету, или највише десет година, и био сам доброћудан.

У то време овакви школски одбори нису водили много рачуна о деци у мањим градовима, а када би им се неко дете учинило будаласто обично би сматрали да је то сасвим природно, и на томе би остало.

Ипак би понеки презбитеријански свештеник, гледајући у безброј младих лица, понекад и рекао: „Ви сте будуће вође Америке, будући руководиоци наше индустрије, будући државници, можда чак и будући песници". Такви су ми се говори увек свиђали зато што сам увек волео да замишљам: какви ће будући руководиоци индустрије бити, на пример, моји школски другови Џими Волта и Франки Суса.

Познавао сам те дечаке.

Били су одлични играчи безбола, али по природи – идиоти, или да се научно изразим, кретени високог степена: здрави, јаки и срчани. Нисам никада могао замислити да би они били способни да постану руководиоци у индустрији – као што то и нису никада постали. Када су били запитани шта желе да постану – они су сасвим поштено одговорили да не знају. Ништа, вероватно.

Међутим, наш школски одбор обично није имао такво мишљење о овим уличним мангупчићима и трудио се да их научи да читају и пишу.

При свему томе, једног дана наш школски одбор узе одмор да би се посаветовао у тишини и после седам часова мудрог већања донесе одлуку да се изврши детаљан лекарски преглед сваког ученика основне школе. Стало им је нарочито до тога да уђу у тајну, ако је то могућно, зашто је сваки ученик из предграђа – здрав.

Према објављеним и штампаним документованим извештајима сви становници мога комшилука требало је да имају лош крој главе, угнуте груди, неправилну структуру костију, промукле гласове, да су без енергије, мрзовољни и да имају још шест до седам мањих органских мана.

Међутим, стварност коју је сваки школски учитељ имао пред собом била је очигледна. Ти лупежи из предграђа и сиротињских четврти имали су сви добро скројене главе, здраве груди, леп стас, звонак глас, сувише енергије и вечиту тежњу да буду немирни.

Нешто ту није било у реду.

Наш школски одбор донео је одлуку да се покуша пронаћи шта то није било у реду, шта је узрок томе.

Он је и ПРОНАШАО – узрок.

Пронашао је да су објављени и штампани документарни извештаји били сасвим погрешни.

Тада сам први пут, на своју радост и одушевљење, дошао до сазнања да сам песник. Сећам се још и данас како сам се, заједно са шест стотина будућих државника, налазио у општинској већници свога града и сећам се како сам чуо кад је стара госпођа Огилви изговорила моје име, као да је певала својим чистим, хистеричним сопраном.

Дошао је ред и на мене да се, преко седамнаест степеница, попнем на бину, станем насред бине, да се скинем до појаса, да дубоко удишем и издишем ваздух, а онда ће ме ту уздуж и попреко измерити.

Био је то један тренутак забуне и неодлучности која се брзо претвори у натчовечански подстрек да изведем нешто нарочито, што сам и учинио на запрепашћење и збуњеност целог школског одбора, који су сачињавала три старија лекара, пола туцета лекарских помоћница и шест стотина будућих руководилаца индустрије.

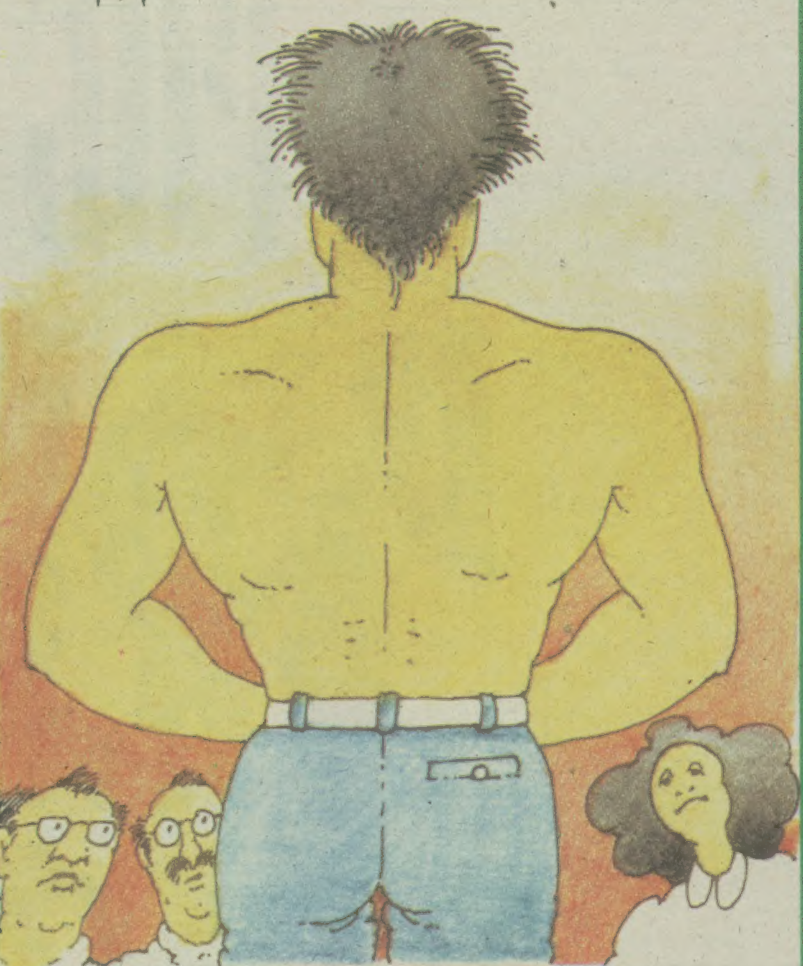
Уместо да се попнем горе преко седамнаест степеница, ја сам СКОЧИО на бину.

Још се сећам како се стара госпођица Огилви окренула према господину Рикенбакеру, врховном школском надзорнику, и како му је заплашено шапутала: „То је Гарогланијан, по свим изгледима, један од наших будућих песника."

Господин Рикенбакер баци један брз поглед на мене: „Разумем", рече господин Рикенбакер, „шта му је то тако мрско?"

„Друштво", рече му стара госпођица Огилви.

„О, разумем га", рече г. Рикенбакер, „и мени је друштво мрско, али бих ђаволски волео да могу тако да скочим као он. Но, оставимо то."



Илустровао Љубомир Милојевић Љубавац

Ја свукох тада своју кошуљу и остах го до струка.

На мојим грудима је било пуно накострешених длачица.

„Видите ли?", рече госпођица Огилви. „Један писац".

„Удиши ваздух!", рече господин Рикенбакер.

„Колико дуго?", упитах.

„Што је могуће дуже", рече господин Рикенбакер.

Почео сам да удишем ваздух. Прошла су четири минута а ја сам још удисао. Разуме се, комисија за преглед била је мало збуњена. Они су брзо почели да се нешто саветују, док сам ја још увек удисао. После два минута жучне препирке наредише ми да престанем да даље удишем. Госпођица Огилви им растумачи да ми они нису НАРЕДИЛИ да престанем да бих ја био у стању да удишем цело поподне.

„Засада ће бити доста", рече г. Рикенбакер.

„Зар већ?", рекох, „ја још нисам људски ни почео".

„Сада издиши ваздух", рече г. Рикенбакер.

„Колико дуго?", упитах.

„О боже!", рече г. Рикенбакер.

„Боље да му кажете", поче госпођица Огилви, „иначе ће издисати цело послеподне".

„Три до четири минута", рече г. Рикенбакер.

Ја сам издисао ваздух четири минута и тада ми рекоше да обучем кошуљу и да могу ићи.

„Како вам изгледа?", упитах комисију за преглед. „Јесам ли у доброј форми?"

„О томе више нећемо говорити", рече господин Рикенбакер, „молим те, удаљи се."

Идуће године наш школски одбор је донео одлуку да више не одржава здравствене прегледе. Са испитима је ишло добро кад се радило о будућим руководиоцима индустрије и о будућим државницима, али, када се прешло на испитивање будућих песника, било је повуци-потегни. Испит је текао наврат-нанос и нико није знао ни шта да чини ни шта да мисли.

НАВРХ ЈЕЗИКА

БИВШИ РОБ ЋАО

Сећате ли се још Марка и његовог деде, о којима смо писали у овој рубрици? Ако се не сећате – није важно. Важно је да дотични деда има одлично памћење: никад му се није десило да заборави о чему је претходног дана разговарао.

Једног јутра Марко је напоменуо како ће ићи на ручак код тетке, на шта му је деда рекао:

– Донећеш ми један швајцарски лек који је тетка одавно обећала да ће ми послати. Само реци „лек за деду", она ће већ знати о чему је реч.

– Важи, деда. Ћао! – узвикнуо је Марко и шмугнуо на врата.

Поново су се видели тек сутрадан за доручком. Марко је зевајући ушао у собу, поздравио деду, а деда ће напречац, као да наставља малочас прекинути разговор:

– Ја бих на твом месту рекао „здраво" или „до виђења".

– Молим? – запрепастио се Марко. – Тек сам дошао, а ти хоћеш да кажем „до виђења"?

– Не сада. Јуче си рекао „ћао". Ја немам ништа против страних речи, али шта фали нашем „здраво"?

– А, то... – рекао је Марко. – Па, „ћао" звучи некако... модерније.

– Модерније! Теби је модерно да се проглашаваш за роба?

– Каквог роба? – опет се изненадио Марко.

– Објаснићу ти. Вероватно знаш да су се јако учтиви људи некада поздрављали речима „слуга сам покоран". Грађанима Венеције тамо негде у ренесанси, ни то није било довољно понизно, па су при поздраву говорили „Ја сам ваш роб". Роб се на италијанском каже schiavo (скјаво), а у венецијанском изговору „сћаво", што се у брзом говору свело на „ћао", и... ето ти!

– Ух, деда, претерујеш – рекао је Марко. – Па ко данас, кад каже „ћао", мисли на робове!

– Ту си у праву. Ја сам се мало шалио. Једно је етимологија речи, а друго данашње значење.

– А реци ми, деда... ми смо, значи, ту реч „ћао" примили у ренесанси?



БОСИЉКА КИЋЕВАЦ

– Таман посла. Она је тек отпре двадесетак година постала популарна широм света, ваљда под утицајем италијанског филма или забавних песама. Данас кажу „ћао" и Руси, и Американци, и Пољаци, и Французи... па ето, и мој унук.

– Деда, а од чега је реч „здраво"?

– Па то је бар јасно. Кад неком кажеш „здраво", желиш му да буде **здрав**, да живи добро и здраво. Слично кажу и Руси, са својим „здравствуј" и „здравствуйте". Они су, видиш, сачували тај глагол који ми немамо. Као што болестан човек **болује**, тако и здрав „здравствује".

– То здра-в-с-т-вуј је прилично тешко за изговор...

– Па и није, јер Руси не изговарају оно прво „в", мада га пишу. Изговара се, у ствари, „здраствуј" и „здраствујће".

– А други народи? Је л' и они желе добро здравље, или се називају робовима?

– Чекај да размислим... Стари Римљани поздрављали су се са „салве", опраштали се са „вале", а и једно и друго значи „буди здрав". Из латинског је и „сервус", које је некад било популарно у Аустрији, па и код нас, а данас га још највише употребљавају Мађари. „Сервус" значи „слуга", али је, као и „ћао", одавно изгубило првобитно значење и постало фамилијаран, пријатељски поздрав. Затим... неки фамилијарни поздрави постали су од узвика.

– Како то?

– Ето, на енглеском се „здраво" каже „хелоу" (hello), а у Америци и „хај" (hi), што је сродно нашем „хеј". Шпанци, опет, кажу „ола", писано hola...

– А, знам: то вичу на борби с биковима...

– Чекај, чекај. Да не бркамо две различите речи. Тореадору који изведе неки леп потез у арени, публика кличе „Olé!", што је наглашено на „е" и значи отприлике „браво" или „живео". „Ола", међутим, наглашено на првом слогу, значи „здраво" и нема везе ни с биковима ни с црвеним плаштевима.

– Добро, деда, а кад ми кажемо „ало" на телефону, има ли то везе с тим „ола" и „хелоу"?

– Има, само нико тачно не зна какве. Ми смо „ало" примили из француског, али француска реч по некима је скраћена од глаголског облика алонс (хајдемо), а по другима потиче од енглеског (hello). Ово друго објашњење је убедљивије, будући да је телефон пронађен у Америци. Али још је највероватније да су ти разни „хало", „хело", „хола" и тако даље настали спонтано у разним језицима, јер мање-више сви народи прибегавају истим или сличним гласовима кад треба неког дозвати.

– А реци, деда, како Енглези и Американци кажу „ало" на телефону?

– Кажу исто то hello, то јест „здраво". Код њих, у ствари, нема разлике између телефонског и обичног поздрава.

– А реци ми, деда...

– Е, чекај мало да и ја нешто питам. Где је мој швајцарски лек?

– Аууу! – увикнуо је Марко и пљеснуо се по челу.

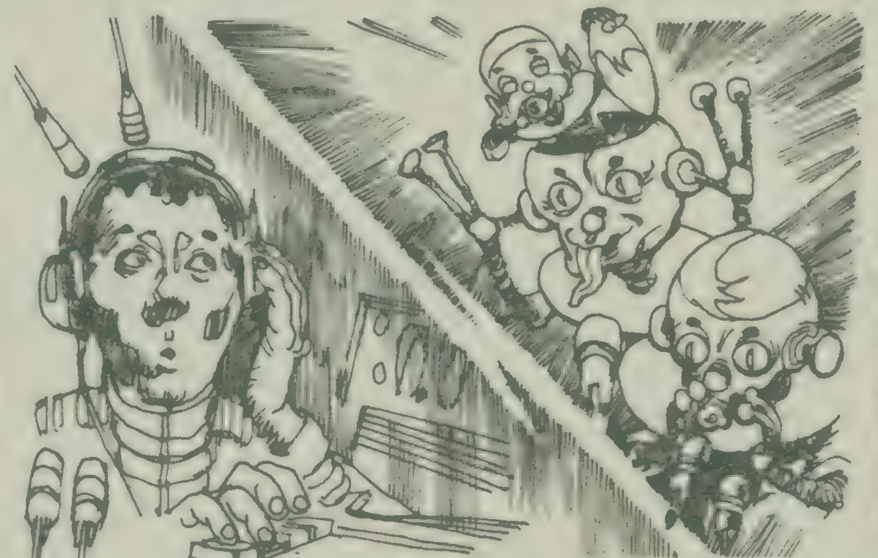
За разлику од свог деде, Марко није имао савршено памћење.

Иван Клајн

ДА ЛИ ЈЕ ЗЕМЉА ЗООЛОШКИ ВРТ

МАЛИ ЗЕЛЕНИ, ЈАВИТЕ СЕ!

ПОСТОЈЕ САМО ДВЕ МОГУЋНОСТИ: ИЛИ СМО ЈЕДИНИ У СВЕМИРУ ИЛИ ИМА ЈОШ НЕКИХ РАЗВИЈЕНИХ ЦИВИЛИЗАЦИЈА. ИМА ИЗГЛЕДА ДА, ТОКОМ СЛЕДЕЋИХ ПЕТНАЕСТ ГОДИНА, ДОБИЈЕМО ОДГОВОР НА ОВО ПИТАЊЕ



Илустровао Ненад Мирковић

Људска врста је сада у прилици да ступи у везу с другим цивилизацијама у васиони (ако оне постоје, наравно). Користећи постојећу радио-технологију могуће је примити сигнале других бића која нису развијенија од нас и то с раздаљине од најмање неколико хиљада светлосних година. У овај пројект треба да се укључе све нације. Одговор ће, био он негативан или позитиван, имати великог значаја за сагледавање читаве васионе и нас самих"

Ово је почетак писма које се појавило у октобарском броју часописа „Наука" 1982. године. Потписао га је Карл Саган уз још седамдесет двојицу истакнутих зналаца из четрнаест земаља међу којима су била и седморица нобеловаца.

Писму је претходио састанак чланова астрономске уније из седамдесет земаља. Они су организовали такозвану Комисију 51 – трагање за ванземаљским животом. На челу групе је Мајкл Папајанис, професор Бостонског универзитета.

Да није све остало на празним разговорима потврђује америчка агенција за свемирска истраживања НАСА која је предузела обиман петнаестогодишњи програм, покушај да се уз помоћ радио-телескопа приме сигнали из космоса.

Разговор на осам милиона канала

– Сигнали које настојимо да откријемо широки су само неколико херца – објашњава Џил Тартер, веома успешна жена астроном с Беркли универзитета у Калифорнији. Она је члан групе физичара, инжењера и астронома која се окупила око пројекта SETI (срч фор екстратерестријал интелиџенс – потрага за ванземаљском интелигенцијом) при Станфордском универзитету.

– Уколико бисмо забележили такве микроталасе дужине од три до тридесет центиметара, готово да бисмо имали потврду да они стижу од неке друге високообразоване цивилизације. Питате зашто. Разлог је једноставан. С обзиром да нам (бар за сада) није познато да се такви сигнали јављају у природи, морали би да долазе од неких других бића. А ако се ипак испостави да ти микроталаси потичу из васионе, опет ћемо сазнати нешто ново о до тада непознатом физичком феномену. И то је нешто, зар не? – одлучна је Џил Тартер.

Да би могли да примају што је могуће више сигнала, група SETI у Станфорду конструисала је прототип инструмента који ће, на седамдесет четири хиљаде канала, бележити таласе из свемира. Овај анализатор убрзо ће се толико усавршити да ће имати осам милиона канала!

Анализатор ће бити повезан с радио-телескопима постављеним у луци Аресибо, затим у Голдстону, Титбинбили у Аустралији и Мадриду у Шпанији. Компјутеризовани анализатор ускоро ће испитивати више података о сигналима из васионе у минуту него што су то учинили сви досадашњи програми.

С обзиром да је читав овај Насин програм још увек у експерименталној фази, његови крајњи домети нису познати. По речима Џона Билингема има изгледа да се дође до неких открића током следећих десет година. А после тога, тешко је рећи. Технологија ће за петнаест година доживети такав процват да је у овом тренутку немогуће сагледати све њене могућности.

Ако постоје, где су?

Они који сматрају да живота ван Земље нема позивају се најчешће на такозвани Фермијев парадокс. Истакнути италијански физичар Енрико Ферми се питао: уколико има непознатих цивилизација које врло вероватно поседују, између осталог, и нуклеарно наоружање и које су толико развијене, онда – где су оне?

– На ово питање – објашњава Мајкл Папајанис – неки људи одговарају да ти „мали зелени" обилазе око Земље у летећим тањирима или су били код нас давно оставивши нам у наслеђе египатске пирамиде и неке друге грађевине. За овакве тврдње не постоје научни докази. Док не докажемо супротно, за сада смо сами у свемиру. А зашто је то тако? Има неколико могућих одговора.

– Они су, у ствари, ту негде око нас али не желе да се мешају с људима јер сматрају да је Земља нека врста зоолошког врта. Друго објашњење би било да не желе с нама да ступе у везу мислећи да смо ми вид космичке болести коју треба уништити. По мени, најлогичније објашњење би било да у свемиру постоји неписани закон – оставити сваку цивилизацију да живи на миру и пустити је да сама ствара сопствене законе.

– Интелигенција – наставља Папајанис – неминовно доводи до развитка технологије. А технологија доживи такав врхунац да на крају уништи саму себе. Можда су током толико хиљада година постојале неке цивилизације али су саме себе „појеле". Један блесак и – нема их више.

– Треба имати у виду још једну чињеницу. Од тренутка кад се појави живот, до следеће фазе – развитка технологије, треба да прође четири милијарде година. Услови који су омогућавали живот за тако дуги низ година могу да се промене. Кад је једна цивилизација почела да се развија, спољашњи услови нису јој више давали могућност да даље опстане. Можда је до тако нечег дошло на другим планетама. Живот је почео да се развија, услови су се променили и пре него што је нешто почело, завршило се.

А шта ако ванземаљци постоје и не желе да нам се јаве? Папајанис тврди да неће проћи дуго док их не откријемо.

– Сигуран сам да ћемо у следећих десет-двадесет година доћи до закључка који ће задовољити и „неверне Томе" и оне који су чврсто уверени да ванземаљци постоје.

Ако на крају закључимо да смо заиста сами у свемиру, да смо једина технолошки развијена бића у галаксији, то ће бити од пресудног значаја. Ако смо једини, сувише смо вредни да бисмо сами себе уништили.

ВЕС

ПОШУМЉЕНИ ПИТАГОРА



Још у четвртом веку грчки филозоф Метродорус с острва Хиоса написао је: „Тврдити да смо сами у свемиру било би исто као веровати да ће на огромном пољу на коме се посеје просо израсти само једна биљчица."

Овај древни филозоф само је веровао да нисмо сами. Али, до првих покушаја да ступимо у контакт с могућим животом на другим планетама дошло је знатно касније. Први предлог дао је немачки математичар Карл Фридрих Гаус у 19. веку. Његова идеја била је да се на Земљи пошуми повећи комплекс у облику правоуглог троугла. Кад астрономи с других планета угледају овај симбол, схватиће да на Земљи постоје образована створења чим познају Питагорину теорему.

Гаусов предлог никад није остварен. Први значајнији програм водио је током шездесетих година овог века Френк Дрејк. Овај тада млади астроном започео је пројект „Озма" ослушкујући сигнале с две звезде сличне нашем Сунцу: Тау Цети и Епсилон Еридани.

После Дрејковог пројекта педесетак других група покушало је да ступи у контакт с „малим зеленим". У ствари, сви они трагали су за сигналима, односно таласима, са више од хиљаду звезда и из неколико галаксија. Земље које су се највише бавиле ванземаљцима су САД, СССР и Канада. Програми су носили различита имена као „Ки апел" (Ко зове), „Серендип" (пређашње име Цејлона), „Манија".

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ



НОВА ОТКРИЋА – ПЛУЋА ОД СУНЂЕРА

КАКО ЋЕ ЧОВЕК ПОСТАТИ РИБА

БРАЧНИ ПАР БОНАВЕНТУРА С МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У САН ДИЈЕГУ ПОНУДИО ЈЕ УРЕЂАЈ КОЈИ ЋЕ РОНИОЦИМА ОБЕЗБЕДИТИ НЕОГРАНИЧЕН БОРАВАК ПОД ВОДОМ

Проналазак је, кажу, епохалан. Из темеља ће изменити нашу везу с подводним светом. Потпуно се разликује од свих предлога и покушаја, па и теорија.

У ствари, још 1969. године, пишући о будућности, чувени океанограф Жан Кусто поменуо је човека који живи под водом. Назвао га је Homo aquaticus – људско биће које је хируршким захватом прескочило милионе година еволуције и прилагођавања другачијим условима живота. Његова плућа заменила је специјална течност која крвотоку обезбеђује неопходан кисеоник. Човек под водом је потпуно слободан: забавља се, спава, узгаја рибе, поправља подморнице, бави се истраживачким радом. Може да се спусти у дубину колико хоће и остане тамо колико год жели.

О истој ствари размишљао је и стручњак за наутику Емил Гијери, Кустоов земљак. У венама његовог човека-рибе тече крв обогаћена хемоглобином и помешана с раствором у којем има највише кисеоника.

За ове и овакве теорије сада би већ могло да се каже да припадају историји. Јер, човек-риба брачног пара Бонавентура користио би једноставан уређај који ради на принципу рибљих шкрга! Своје идеје – проналазак под именом „хемосунђер" – и резултате десетогодишњег истраживања изнели су, крајем прошле године, на међународном конгресу који је у Италији организовало Друштво за подводну медицину.

Кратак пут до савршенства

Џозеф и Челија Бонавентура дошли су на генијалну идеју: крвљу из руке попрскали су парче сунђерастог материјала – полимер уретана који се иначе користи за јастуке. Затим су сунђер исцедили и добили оно што су и очекивали. Хемоглобин из крви чврсто се везао за структуру полимера и начинио састав који су назвали „хемосунђер". Хемоглобин је, при том, остао активан и у води се понаша као да припада крви рибе.

Овај протеин који производе црвена крвна зрнца има улогу да задржи и пренесе кисеоник до свих ћелија и тако задовољи њихове метаболичке потребе. Истовремено сакупља отпадне материје процеса размене као што је угљен-диоксид доводећи га у плућа одакле се издисањем избацује из организма.

Кад су утврдили да хемоглобин и изван организма задржава ове своје особине, супружници Бонавентура су се потрудили да измере колико кисеоника одређено парче сунђера може да задржи и пренесе. А онда су начинили уређај који користи кисеоник сакупљен уз помоћ „хемосунђера".

Уређај је веома једноставан. Два парчета сунђера у две одвојене посуде наизменично се излажу слабом електричном пражњењу које ослобађа задржани кисеоник. Кад га пумпа спроведе у боцу, кисеоник је готов за употребу. Обезбеђено је и пречишћавање ваздуха који човек издише и његово поновно коришћење.

Овај уређај, заједно с мотором чија је улога да одржава проток воде, тежи око тридесетак килограма. Кад буде усавршен, добиће се права вештачка плућа. Цена њиховог рада биће одређена количина крви. Животињске углавном.

Супружници Бонавентура др Џозеф и Челија, дугујемо им за једно лепо и корисно откриће.



Познаваоци тврде да ће Американци ускоро почети активно да користе ово револуционарно откриће. Чак је и сам Бонавентура дао неке предлоге. На пример – за подводна аутоматска возила са експлозивним моторима који раде уз помоћ кисеоника „Хемосунђер" би овом типу робота помогао да развије далеко већу снагу и постигне готово неограничену самосталност у раду. Прототип је већ у фази провере.

И примена у медицини била би веома значајна, нарочито за лечење неких плућних болести. Особе са смањеним капацитетом плућа уз помоћ респиратора са „хемосунђером" могле би слободно да се излажу уобичајеном радном напору.

Једна фабрика пива већ је откупила патент-направу са „хемосунђером" која ће служити за извлачење кисеоника из боца. А познато је да такозвано вакуумирање продужује трајност хране...

Машта је прорадила. О новом чуду тек ће се причати.

Д. В.

Како ће убудуће дисати рониоци: 1. вентили за пропуштање воде; 2. цилиндар са „хемосунђером" – скупљени кисеоник одлази у боцу (3) која је у директној вези с маском; 4. филтер за пречишћавање ваздуха.



НА ЛЕЂИМА СВЕ МАЊЕ

Ловци на бисере и корале роне до четрдесет метара дубине и задржавају се под водом неколико минута. А ми бисмо могли да издржимо највише деведесет секунди. За дужи боравак под водом ронилац користи одговарајућу опрему која му обезбеђује дисање и штити га од притиска (вода је осамсто пута гушћа од ваздуха).

Апарати за дисање су саставни део роналачке опреме, а каква ће се опрема користити, зависи од потреба. Ако ронилац не добије ваздух директно са површине, што је такође могуће, и то из челичних резервоара које пуне ваздушни компресори, користе се апарати с боцама. Један такав апарат пројектовао је управо Кусто. Састоји се чак из три алуминијумска цилиндра у којима је ваздух под притиском од двеста атмосфера. Ронилац, наравно, мора да их носи на леђима. Осим тога, искоришћени ваздух се не пречишћава него избацује директно у воду, што значи да резерве имају ограничено трајање. Оба ова проблема на једноставан начин решава проналазак Челије и Џозефа.

10 × 10
ПРОНАЂИТЕ ГРЕШКЕ!

У свакој од ових реченица има по једна погрешна реч која мења смисао. Исправите грешку.

1. Одмах сам помислио да сте мајка и ћерка, јер много цичите једна на другу.



2. Пре сваког подухвата у свемиру астронаут тражи одобрење од своје баке у Хјустону.



3. У Европи се говоре словенски, романски и гурмански језици.

4. Обратили смо се другу надлежном за пајаце у градској скупштини.

5. Они који су крали кола испред куће одсад ће морати то да чине у посебном сервису.

6. Стрицу није место у школи – рекла је мама – и твоја учитељица је добро учинила што га је бацила кроз прозор.

7. На брзину је прогутао пет-шест виљушака, а онда му је пало на памет да је то тешко сварљива храна.

8. У нашој уметничкој критици стари прасци имају већу тежину од нових.

9. Осећао је благи додир њених ножних прстију који су га миловали по коси.

10. Водитељ Н. Н. истиче да он није имао никаквог одела у синоћној емисији „Разговори".

РЕШЕЊЕ: 1. личите, 2. базе, 3. германски, 4. пијаце, 5. прали, 6. струку, 7. ваљушака, 8. праци, 9. нежних, 10. удела.

ДАН ДУГ ДВАДЕСЕТ ДВЕ ГОДИНЕ

ДОЂЕ МИ ДА БРОЈИМ ЗВЕЗДЕ



ДРАГОМИР МИЛИЋЕВИЋ ИЗ СЕЛА КРВАВИЦЕ КОД КРУШЕВЦА ТВРДИ ДА ЈЕ НАЈБУДНИЈИ ЧОВЕК У НАШОЈ ЗЕМЉИ ЈЕР НЕ МОЖЕ ДА ЗАСПИ ОД 4. ЈУЛА 1963.

Небо над Жупом, 4. јула 1963. године, било је ведро. У мајдану, у селу Крвавици код Крушевца, два човека су пијуцима и ћускијама извальивали камене блокове. Око поднева тутњећи су се навукли црни облаци и тек што је кануло неколико крупних кишних капи...

Каменолом је у трену био осветљен пакленом небеском свећом! Одјекнуо је громовски тресак!

Крај гомиле камена лежала су два непомична изгарављена људска тела. Гвоздене алатке одлетеле су неколико корачаја од њих.

Село каменорезаца

Крушевачка аутобуска станица жарког пролећног дана ове године. Аутобус за Каменаре, преко Крвавице, полази у подне са перона пет или шест, говори ми шалтерски службеник. Двадесетак људи стрпљиво чека а кад, петнаест минута до један, стиже аутобус, нагрнуше на задња врата не би ли заузели место у реду седишта на десној страни која су у хладовини. Питам човека преко пута мене где да сиђем да бих пронашао кућу Драгомира Милићевића, каменоресца.

– У Крвавици је од двеста кућа свака друга каменорезачка – одговара.

– То ти је онај травар. Слабе су му траве, синко – додаје старица која седи на десној страни аутобуса.

– Ма, нек' проба човек, ко зна какве га муке муче. Наш Драга ономад изиш'о у новине. Вели да ич не спије – умешала се још једна старија жена.

– Ко бре, Драгомир? Спије ки кркмак, де би мого да има онол'ки стомак. Ћу искушам ја њега. Има да прођем једну ноћ поред његове авлије и да га викнем... – јавља се још један путник који би по изгледу могао да буде Драгомиров вршњак.

Аутобус улази у Крвавицу после пола часа вожње. Заиста, скоро пред сваком кућом наслагане мермерне плоче, тупо јече тестере секући камен. Силазим на трећој, последњој станици у Крвавици. Ту се завршава асфалтни пут, аутобус нестаје у облаку прашине. Продавнице, поточић, стотинак метара узбрдо с леве стране двориште, а у њему зелене куће. Баш како су ме упутили.

Чекам да сан наиђе...

– Кад је оно гром пук'о и ја сам леж'о једно три фртаља сата онесвешћен. Весели Жика Петровић оста на месту мртав. Било му 36 година, млад погибе, нека му је лака земља. И ја сам настрад'о тврдо. Овај десни кук ми нагрдило, па без мочуге никуд не могу.

Затекао сам Драгомира Милићевића док је уз помоћ свог комшије, пријатеља и ортака у послу, изливао постоља за споменике. Каже да мора да ради да би преживео. Зарађује за себе и жену. Три куће су у дворишту. Пуно чељади. Драгомир има сина, три кћери, унука, унуку и два праунука. Син и унук раде за свој грош.

– Јесте, истина је да сам од оног дана како ме гром погоди вечито будан. Иш'о сам по доктори, давали ми преписи, пио прашкови... Ништа! Чекам да ми сан наиђе. Од прашкови ме само глава горе болела. Легнем ја ноћу, да одморим ноге, али сан не долази. Кад затворим очи, почне нешто да ми бубњи по глави. Иначе, овако не осећам неке тегобе од несна.

Драгомир Милићевић рођен је 1913. године и кад би га човек поставио поред његових испсника, па чак и млађих људи, нико му не би дао године које има. Испод шајкаче му живе, бистре очи на руменом лицу.

– Лако ми је лети кад ноћ окраћа. Али зими је тврдо, опако невальатно. Од досаде не може да се живи. Слушам радио, не гасим га, обиђем стоку, гледам у небо, дође ми да бројим звезде... Напољу студено па мораш назад у кућу. Баба ми здрава, чим легне заспи ко јагње. А ти, Драгомире, бди и зевај у таваницу. Пробао сам да се напијем и заспим. Сиђем у бачвару, пуна ракије и вина, фала богу, ал' кад легнем, оно што грће у главу, бучно и досадно. Успело ми само два-трипуту ове двадесет две године лечка да тренем. Кад сам путовао у Јабланицу на Неретви да купујем камен. Вруће у аутобусу, а оно љуља, љуља, љуља, па ми клоне глава за толко колко учини оп.

Причам Драгомиру шта ми рекоше људи у аутобусу, како не верују да не спава. Уто у двориште уђе трактор с којег сиђоше Драгомирови син и унук. Љути су на новинаре а још љући на оца и деду.

– Што бре, деда, лажеш. Навијаш сат кад треба да идеш у Крушевац.

– Кад сте ушли у моју собу да то знате? Кунем се пред богом, народом и целим светом да је све што причам истина. И молим да се напише да Драгомир Милићевић тражи лекара који ће да се обавеже да ме излечи. Да могу да испричам сан, не памтим шта сам последње сањао. Мени је, људи, вечити дан. К'о да ја волим да будем мимо света.

И док наши читаоци спавају, у Крвавици Драго Милићевић чека сан.

Дарко Чварковић

САН = НЕПОЗНАТА

Тајна сна и његова улога у човековом животу и значај за људски организам још није разјашњена. Савремена медицина не може да потврди или оповргне казивање људи да уопште не спавају као што за себе тврди Драгомир Милићевић из Крвавице код Крушевца. У свету су познати многи случајеви да су пацијенти тврдили лекарима како годинама нису тренули.

Званични светски рекорд у неспавању забележили су амерички лекари Гулевич и Демент, рекао нам је др Никола Иланковић из Центра за клиничку неурофизиологију и поремећаје спавања Психијатријске клинике у Београду. Гулевич и Демонд су 1966. године клинички утврдили да су њихови пацијенти били будни 264 часа или 11 дана, а да после тога нису примећене озбиљније негативне последице по њихово здравље. Доктор Иланковић је спреман да на својој клиници испита несаницу Драгомира Милићевића и покуша да му помогне да заспи.

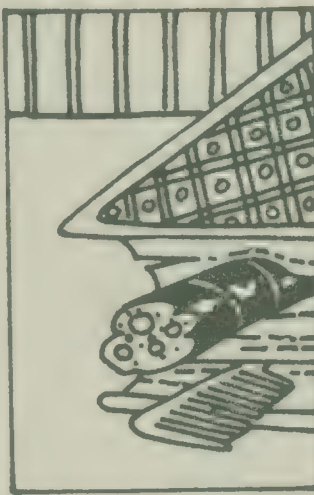
Илустровао Зоран Јовановић



МАШТОВИТИ ЧИТАОЦИ

Недавно је у библиотеци америчког града Линколна отворена изложба заборављених ствари.

Ту су се могле видети кобасице, хируршке рукавице, жилети, чешљеви, наушнице, кришке хлеба, пудријере... Сви ови предмети служили су читаоцима да обележе где су стали с читањем. Предложено је да се при библиотеци отвори и старинарница. ■



СПАВАЈТЕ ЗАТВОРЕНИХ УСТА

Један етиопски студент сигурно и у најружнијем сну не би уснуо оно што му се десило док је безбрижно спавао у хотелској соби у Најробију, главном граду Кеније.

Усред ноћи у његову собу упала су два човека прописно наоружани црном торбом и зубарским инструментима.



Несрећни Етиопљанин се пробудио у трену док су незвани гости клештима расклимавали његове златне зубе. Успео је да се отргне и позове полицију... Код правог зубара установљено је да су му сви зуби на броју, само два са златном облогом расклимана.

После свега, намерницима који путују у Најроби сигурно неће шкодити савет: Не смејте се или бар спавајте затворених уста! ■

ЛЕК ПРОТИВ ГЊАВАТОРА

Човек, сит незваних гостију, разрадио је генијалан план како да их се отресе. Чим чује звоно, он брже-боље облачи мантил, ставља шешир и тек онда отвара врата. Ако је на прагу неко кога нипошто не жели да прими, он с одмереном тугом у гласу каже: „Страшно ми је жао, управо излазим неодложним послом". Уколико му је посетилац по вољи, он га раздрагано обавештава: „Каква срећа, баш сад сам се вратио". ■



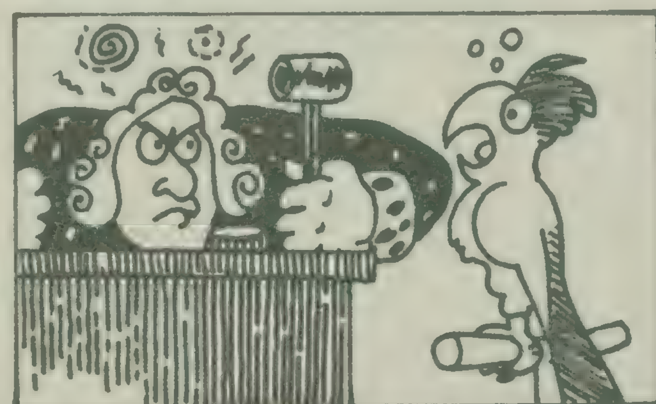
ИЛИ СУ ЛАКОВЕРНИ ИЛИ СЕ ПРАВЕ ЕНГЛЕЗИ



Према анкети једног енглеског листа 25 посто његових читалаца верује да је Шерлок Холмс заиста постојао, 20 посто мисли да Јохан Штраус још увек компонује. Велики број рекло је да је Џемс Бонд тајни агент у пензији. ■

КАКО ЈЕ НАСТАЛА СЛАВА ЈЕДНОГ ЛАВА

Недавно је у Париз стигла циркуска трупа. На плакатима излепљеним по улицама и трговима писало је: „Наш лав Цезар јединствена је сензација. Његов отац је приликом снимања филма ‚Нерон' у Риму појео камермана!" ■



НЕ ДИРАЈ У СУДИЈУ

У главном граду Венецуеле Каракасу кажњен је са 24 часа притвора Хектор Алберто зато што је у судници опсовао судију.

Хектор Алберто је папагај. ■

ПЕТИ МЕТАК

Мексиканац Естебан Мијарес угледао је на зиду у свом стану великог отровног паука. Препао се и извадио револвер с пет метака. Четири пута је пуцао у паука и промашио. Пети пут није повукао ороз јер му је оружје испало из руке. Услед ударца бубња о под, револвер је сам опалио и преостали метак погодио је Мијареса право у срце. ■



МАГАРЕЋЕ ПЕЛЕНЕ

Званичнике острвског градића Ламу у Индијском океану код Кеније обрвала је тешка брига да би магарећи измет по улицамја могао одбити туристе. Већали су, већали и најзад мудро одлучили да власници морају својим дугоухим помоћницима да стављају и уредно мењају пелене. Бар док траје туристичка сезона. ■

СВИ СУ БЕЛЦИ ИСТИ

Власник једног ресторана у Лондону, иначе Кинез, требало је да у полицији препозна човека који га је опљачкао. Погледао је тројицу и збуњено рекао: „Тешко ми је да то учиним. Знате, мени су сви белци једнаки!" ■



ТРАЖИЛИ СТЕ, ИМАТЕ

У америчким новинама појавио се оглас: „Пошаљите нам 3 долара и послаћемо сигурно средство за уништавање бубашваба".

Хиљадама оних који су послали новац стигао је поштом мали дрвени чекић. ■



ПЕГЛАНИ ПАПИРИ

Домаћице из немачког града Херборна имаће пуне руке посла (поред оних свакодневних) бар следећих пет година. Наиме, кад је цев пукла у градској већници читав подрум био је поплављен. Већина докумената и папира од вредности нашла се у води. Сада је градска управа папире поделила домаћицама на пеглање. Оне морају сваку хартију не само да исправе, већ и да је осуше како гљивице не би уништиле документе. ■



Илустровао Ненад Мирковић

ДИЈАНА СЕ НИЈЕ ПРЕДАЛА

Породица Крамек напустила је изнајмљену кућицу око два и петнаест по подне. Било их је четворо: отац Стенли, мајка Гудрун, осамнаестогодишња Дијана и Стивен коме је било тринаест година. Са њима је кренуо и Метју Хикл, Стивенов друг. На Дијанино наваљивање упутили су се према стеновитом затону на самом северу малог острва. Ту, на пустој обали коју су непрестано тукли ветрови и таласи, уздизао се камени светионик. Од куле је даље у море водио широк пешчани спруд Сенди Поинт. Завршавао се подводним стенама. Вода је овде кључала као бесна правећи вирове.

Чим су се приближили светионику, Дијана је отрчала на једно узвишење прекривено песком и села. Стивен је са другом продужио обалом, отац спремао прибор за пецање и одмах бацио удицу, а мајка, која је недавно имала операцију кука, извадила штафелај и почела да слика светионик. Било је 14.30 часова.

Док је Стенли Крамек вукао по песку свој први улов, сат и четврт касније, зачу узнемирен глас своје жене:

– Стенли, чини ми се да чујем Стивена како виче!

Отац начуљи уши, али од ударања таласа ништа није могао да разабере. Гудрун је, међутим, била упорна:

– То је Стивен. Нешто му се догодило!

Зовите помоћ!

Стенли Крамек тада примети сина како од светионика јури кроз песак. Дечак дотрча као без душе и паде пред његове ноге. Причао је нешто избезумљена лица. Отац га остави на песку и појури према светионику.

– Двоје деце однело је море, доле на рту – рече без даха брачном пару који је аутомобилом кренуо у шетњу. – Брзо! Зовите помоћ!

Аутомобил јурну, а Крамек настави да трчи према Сенди Поинту. На рту покривеном влажним и чврстим песком није било никога. Онда примети на песку Дијанину плаву блузу коју је носила преко купаћег костима.

Кад се огласила сирена, двадесетак добровољних спасилаца са острва потрчаше у помоћ. Чарлс Конли, њихов командир, управо је после дежурства кренуо кући кад зачу глас спикера са радија: „На Сенди Поинту се неко дави". Журно излете из куће и на прагу рече жени:

КАД ЈЕ БЛОК АЈЛЕНДОМ ОДЈЕКНУЛА СИРЕНА, ОСТРВЉАНИ СУ ЗНАЛИ ДА СЕ ДОГОДИЛО НЕШТО СТРАШНО

– Брзо обавести обалску стражу!

Не часећи Чарлс похита према северној страни острва.

Добро је познавао ово место: на пучини недалеко од рта море, наилазећи с плимом и повлачећи се кад наиђе осека, ствара јаку струју која одвлачи све са обале Сенди Поинта. Одатле се опасна струја губи ка истоку, у Атлантик. Ниједан пливач није могао да се бори против ње. Конли је знао: или ће децу пронаћи живу негде на пучини, или их родитељи никад више неће видети – струја ће их одвући.

Избезумљени Стивен једва је смогао снаге да исприча мајци шта се догодило:

– Мет и ја шврљали смо обалом а онда смо угледали Дијану како седи на једној дини. Замолили смо је да покупи комадиће дрвета које је вода избацила на обалу. Пристала је...

Играјући се све троје су стигли на дуги језичак пешчаног спруда који се полако спуштао у море.

Пливај, Мет, пливај!

– Одлучили смо да се мало поквасимо – причао је Стивен. – Тата нам је рекао да на том месту не пливамо и ми смо само загазили до колена. То нам се свиђало. Тада су, истовремено, наишли таласи с обе стране спруда и одигли нас неколико центиметара, а затим благо спустили. Било је то чаробно љуљање. Загазили смо дубље, вода нам је била до појаса. Дијана је рекла да се вратимо. Али, следећи талас подигао нас је још више, а кад нас је спустио, под ногама нам више није било тло. Морали смо да пливамо...

Мет Хикл је био малог раста па су Дијана и Стивен покушали да га држе између себе како би испливали. Стивен је био на челу. Убрзо је напипао тло, али кад се окренуо да пружи руку Мету и Дијани, наишао је нови талас и однео их ка отвореном мору. Стигао је само да викне:

– Дијана, можеш да изиђеш. Пливај, Мет, пливај!

Кренуо је у воду да им помогне, али сестра му довикну:

– Врати се, зови тату. Брзо, Стивен, тражи помоћ...

Шта је с децом?

На обали се окупила маса људи. Одахнули су с олакшањем кад се на мору указао бродић обалске страже и упутио се према пучини. Конли са обале даде знак посади да крене према истоку...

Прошло је више од једног сата. Људи на обали почели су да очајавају. Са севера се дизала магла. Острвљани су знали шта то значи: ако брод не пронађе децу за десет-петнаест минута, нема им спаса.

Брод вођен искусном руком капетана обалске страже Роберта Видермана пловио је према југу, а онда скренуо ка северозападу. Пола километра од пучине мотори су престали да раде.

Вероватно се нешто догодило, помислише окупљени на обали и пожурише према колима хитне помоћи из којих се чуо глас са радија:

– Обалска стража... вадимо из воде... нико... крећемо... правац рт Олд Харбор.

Шта значи та порука? Да ли су деца жива, питали су се Крамекови хитајући према Олд Харбору.

Кад су стигли на кеј, угледали су две прилике умотане у ћебад. Седеле су. Значи, живи су... Живи...

Сузе, плач, смех...

– Знала сам да ће Стивен позвати помоћ. Најважније је било да се одржимо на води и останемо присебни. Храбрила сам Мета, причала му шале. С времена на време придржавао се за мене. Кад смо видели бродић, уплашили смо се да нас неће приметити. Ипак... видели су нас. Сад је све добро – испричала је касније Дијана.

С. М.

Лик Оријан:

ПРЕТЊА СА ТРЕМЕНТАВЕ

II ДЕО

ЦРТА: ЕДИ ПАП (EDY PAAPE) ПИШЕ: ГРЕГ (GREG)

НЕПОЗНАТА ОСОБА НАЗВАНА **УНИШТАВАЧ** ПРЕТИ ДА ЋЕ УНИШТИТИ НЕКЕ ВАЖНЕ ОБЈЕКТЕ НА ЗЕМЉИ АКО НЕ БУДУ ПРИХВАЋЕНИ ЊЕГОВИ УСЛОВИ ЗА ПОТПУНУ ПРЕДАЈУ. ПРОФЕСОР ХУГО КАЛА И ЛИК ОРИЈАН ИСПИТУЈУ СЛУЧАЈ...




НЕВЕРОВАТНО КОЛИКО ЈЕ ТЕЖАК! НЕ МОЖЕМО ДА ГА ПОМЕРИМО! ШТА МУ СЕ ДОГОДИЛО?
ПРЕНЕСИТЕ ГА У БОЛНИЦУ И К.Н!
РАЗУМЕМ! ВРХУНСКА ТАЈНА?
ТАЧНО! ЋУ ПОДНЕТИ ИЗВЕШТАЈ А ВИ ВЕЋ ИМАТЕ МОЈЕ ПОДАТКЕ!
ВРХУНСКА ТАЈНА... ТО СУ ЧАРОБНЕ РЕЧИ ЗА ВОЗНИКА... ЗА МЕНЕ ЈЕ ОВО НЕШТО ДРУГО...
ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА ОРУЖЈЕ ПОТИЧЕ С НЕКЕ ПЛАНЕТЕ ЧИЈА ЈЕ СПЕЦИФИЧНА ТЕЖИНА ДРУКЧИЈА...
ИЗВИНИТЕ, ГОСПОДИНЕ, ПОСЕТИОЦИМА НИЈЕ ДОЗВОЉЕН ПРИСТУП...
ПУСТИ ГА, КИРБИ, ТО ЈЕ ЛИК ОРИЈАН!
ЈЕСТЕ ЛИ ОТКРИЛИ НЕШТО?
И ТЕ КАКО! ДОЂИТЕ!
ОНИ ТИПОВИ ИЗГЛЕДА ЗАИСТА ВАНЗЕМАЉЦИ
ТО ВИШЕ НИЈЕ СПОРНО, АЛИ БИТНО ЈЕ...
...ОНО ТАМО! ТО НИЈЕ УНИШТЕНО!
ПА ТО ЈЕ ОНАЈ ТИП УПЕРИО У МЕНЕ!


МОМАК КОЈИ МЕ ЈЕ СПАСАО ИСТИМ ОВАКВИМ ОРУЖЈЕМ ЈЕ ДЕЗИНТЕГРИСАО МОГ НАПАДАЧА...
ШТО ЗНАЧИ...
ЊИХ ДВОЈИЦА СУ ДОШЛИ ИЗ ИСТОГ СВЕТА! АЛИ, ЗАШТО ЈЕ ЈЕДАН БИО ПРОТИВ А ДРУГИ ЗА МЕНЕ? ДА ЛИ ЈЕ ЈЕДАН ОД ЊИХ **УНИШТАВАЧ?**
ШТА ЈЕ ДА ЈЕ ПРИДРЖАВАЋЕМО СЕ КАЛИНОГ ПЛАНА.. ОВАЈ ЦРВЕНИ КРИСТАЛ НЕ ЗНАМО ДА УПОТРЕБИМО КАО ОРУЖЈЕ
АЛИ О ОВОМЕ ВИШЕ ЗНАМ!
ЈЕСТЕ ЛИ ТЕ АНТИКВИТЕТЕ УЗЕЛИ ИЗ НЕКОГ МУЗЕЈА?
ОВДЕ БИ ТРЕБАЛО ДА СТОЈЕ МЕЦИ...
...АЛИ ТО ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ЗА БОЦЕ КОЈЕ ОДРЖАВАЈУ ТЕЛЕСНУ ТЕМПЕРАТУРУ! ОВО ЈЕ РЕГУЛАТОР ПРИТИСКА...
НИЈЕ ЛОШЕ КАД ЧОВЕКА НЕШТО ИЗНЕНАДА СНАЂЕ!
ДА ЛИ И ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ ИМАЈУ ОВО?
ДА, ПОДАЦИ СУ ИМ ПОСЛАТИ ПОД ШИФРОМ!
С ОВИМ У РУЦИ ВОЛЕО БИХ ДА СРЕТНЕМ УНИШТАВАЧА!
© EDITIONS LOMBARD
ЖЕЉА НИЈЕ БИЛА НЕМОГУЋА...
РОЈКОР НАС ЈЕ ИЗДАО, ШКАВА! ПОШТО ЈЕ ТРАНЦВОЛ МРТАВ, ОСТАЛИ СМО САМО НАС ДВОЈИЦА И ТИ... И ЗАТО, **РОК ТРЕБА СКРАТИТИ!**
3

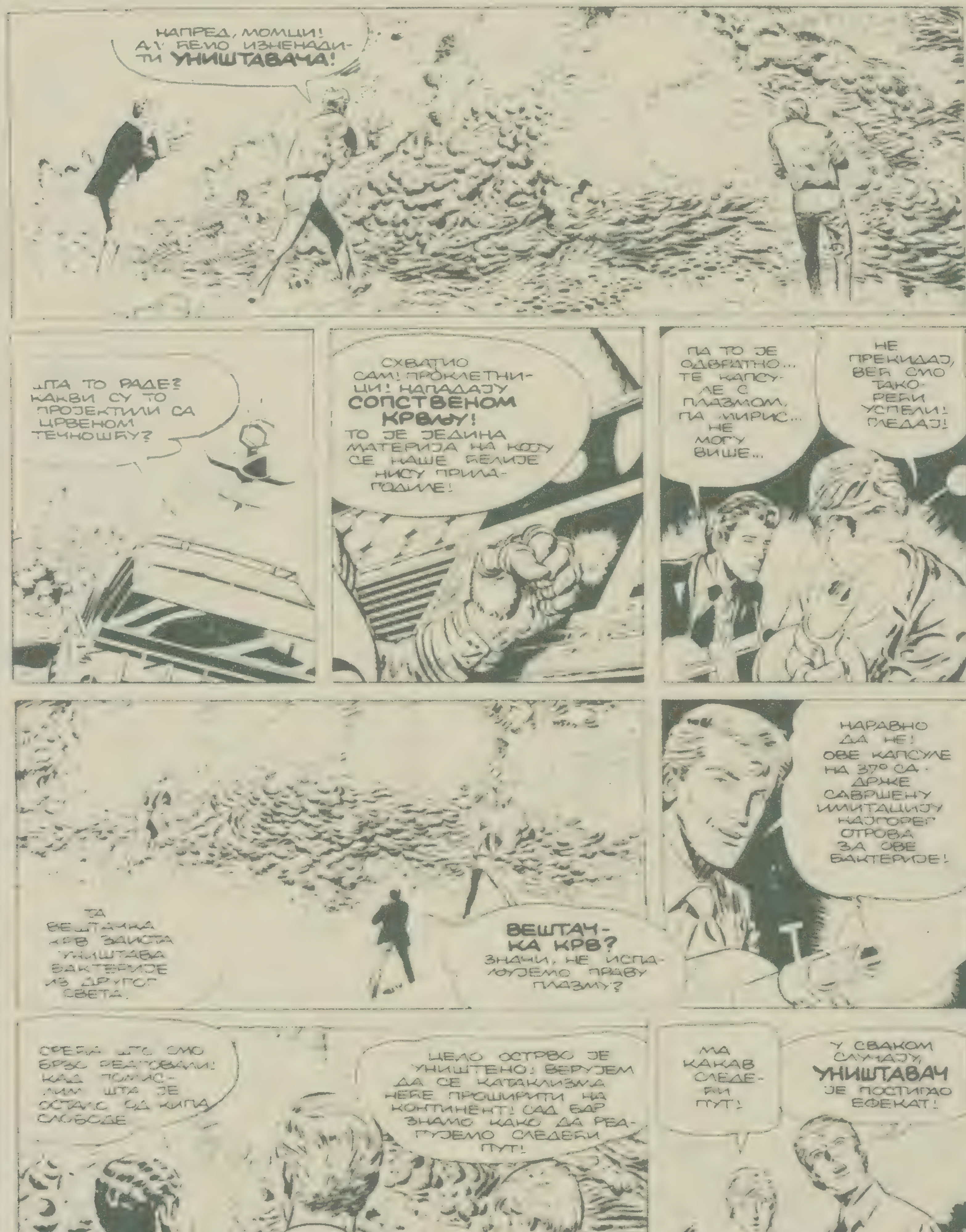

БОЛНИЦА МОЖЕ ДА ОБЕЗБЕДИ СПЕЦИЈАЛНЕ БОЦЕ ЗА ДЕСЕТ МИНУТА!
СЈАЈНО! ЧИТАВУ ЗОНУ КОЈУ МИ ЈЕ КАЛА ПОВЕРИО МОЖЕМО ПОКРИТИ ЗА ЈЕДАН САТ!
У СЛУЧАЈУ ПОТРЕБЕ ИМАО БИХ НА РАСПОЛАГАЊУ БИЛО КОЈЕ ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО И ДВА ИЗВРСНА СТРЕЛЦА...
АКО СУ СВИ ОДГОВОРНИ ОВАКВИ КАО МИ, УНИШТАВАЧ НЕЋЕ НАНЕТИ МНОГО ШТЕТЕ!
КАД ДОЂУ ОНА ДВА СТРЕЛЦА, ВИ ИМ, САЛИВЕНЕ. ОБЈАСНИТЕ КАКО СЕ РУКУЈЕ ОВИМ ОРУЖЈЕМ, А ЈА ВИХ ДА СЕ ИСТУШИРАМ...
У РЕДУ, ЛИК!
ПИТАМ СЕ КАКВЕ НЕРВЕ ИМАЈУ ОНИ ВАНЗЕМАЉЦИ? МОЈИ ПРИЛИЧНО ИГРАЈУ...
ЧАК СУ И КОЗМЕТИКУ ОБЕЗБЕДИЛИ...
ДА' МИРИШЕ
?
НЕ БОЈ СЕ, ОРИЈАНЕ! ЈА САМ РОЈКОР!


НЕ ОСВРЋИ СЕ, ОРИЈА-НЕ! НИЈЕ ТО ОДРАЗ ЛИКА ИЗА ТЕБЕ ВЕЋ ОБИЧНА МЕНТАЛНА ПРОЈЕКЦИ-ЈА...
ОТКУД САД ОВА СЛИКА?! ГДЕ ЈЕ МОЈ ОДРАЗ?
ЈА САМ, У СТВАРИ, ВЕОМА ДАЛЕКО, АЛИ ЈЕ БИЛО ПОТРЕБНО ДА ТИ СЕ ДУХОВНО ПРИБЛИЖИМ...
ИЗГЛЕ-ДАШ САСВИМ СТВАРАН...
ОНАЈ КОЈИ ВАМ ПРЕТИ ОД МОЈЕ ЈЕ РАСЕ! ПО-ЧИНИО САМ ИЗДАЈУ БОРЕ-ЋИ СЕ НА ТВОЈОЈ СТРАНИ! АЛИ, ОКЦИОР ЈЕ ВЕОМА ДАЛЕКО...
ЈЕ ЛИ ТО ИМЕ **УНИШТА-ВАЧА?** МОЖЕШ ЛИ МИ РЕЋИ ГДЕ ДА УСРЕДСРЕДИМ СНАГЕ... ДА ЛИ МЕ РАЗУМЕШ?
ДА! ОКЦИОР, ТРАНЦВОЛ И ЈА СМО ЧЛА-НОВИ ПОСАДЕ МАГНЕТСКОГ БРОДА СТАНИЦЕ УРДА ИЗ УЈЕ-ДИЊЕНИХ ПЛАНЕТА ТРЕМЕНТАВЕ!
ЗАШТО СТЕ ДОШЛИ?
© EDITIONS LOMBARD
ТРАЖИМО ПЛАНЕТУ ГДЕ СУ ОБЛИЦИ ЖИВОТА СЛИЧНИ ОНИМА НА НАШИМ ПЛАНЕ-ТАМА! ВАША ПЛАНЕТА ДОНЕКЛЕ ИСПУЊАВА ТЕ УСЛОВЕ! САМО, ЖИВА БИЋА СУ ПРИМИТИВНИЈА, АЛИ ПОГОДНА ЗА ПРИЛАГОЂА-ВАЊЕ!
КАКВО **ПРИЛА-ГОЂА-ВАЊЕ?!**
МОГУ СЕ УЗ НАШУ ПОМОЋ ОСПО-СОБИТИ ЗА ДУЖИ И МИР-НИЈИ ЖИВОТ И БИОЛОШКИ УСАВРШИТИ АКО СЕ УКЛОНИ ОНА ОДВРАТНА ТЕЧНОСТ КОЈУ НАЗИВА-ТЕ КРВ...


О ЧЕМУ ТИ ТО ПРИЧАШ?
ОЧИГЛЕДНО НЕ СХВАТАШ ЈЕР СЕ НИСИ УКЉУЧИО У ОДГОВАРАЈУЋЕ ТАЛАСЕ! НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ ШТО САМ ЈА ПРОТИВ ОКЦОРА...
ПОШТО ЈЕ ПРОУЧИО ВАШУ РАСУ, ОКЦОР ЈЕ ЗАКЉУЧИО ДА ЈЕ ОНА ДОСТОЈНА ДА СЕ УТОПИ У НАШУ ЗА ДОБРОБИТ ТРЕМЕНТАВЕ!
ЗНАЧИ, ВАШ ОКЦОР ЈЕ ОДЛУЧИО ДА НАС ПОТЧИНИ ОНИМ БАКТЕРИЈАМА?
ДА, СПРЕМАН ЈЕ ДА СВЕ УНИШТИ! ЈА ТО НЕ МОГУ ДА ПРИХВАТИМ!
МИ ЈОШ МАЊЕ!
ОЧИГЛЕДНО СИ ВЕОМА ХРАБАР, КАД СИ МЕ СПАСАО И УКЛОНИО ОНОГ ТРАНЦВОЛА...
АКО ЗАИСТА ЖЕЛИШ ДА НАМ ПОМОГНЕШ, РЕЦИ ГДЕ ЈЕ ПЛАНИРАН СЛЕДЕЋИ НАПАД...
НЕ ЗНАМ КАКО СЕ ТО МЕСТО ЗОВЕ...
...АЛИ ЗНАМ КАКО ИЗГЛЕДА! ЕВО, ПОГЛЕДАЈ...
СТАТУА СЛОБОДЕ!


КАКВЕ ВЕЗЕ ИМА СТАТУА СЛОБОДЕ СА СВИМ ТИМ? ХЕЈ... РОЈКОР... ОБЈАСНИ МИ...
НИШТА! МОЈ ЛИК!
ХМ... ТАЈ ТИП ИЛИ МЕ ШАЉЕ НА ПОГРЕШАН ПУТ ИЛИ СТВАРНО УПОЗОРАВА...
РИЗИКОВАЋУ!
САЛИВЕНЕ, СПРЕМИ СВЕ ЗА АКЦИЈУ! ИМАМ ОБАВЕШТЕЊЕ!
КАКВО ОБАВЕШТЕЊЕ?
КАСНИЈЕ ЋУ ТИ ОБЈАСНИТИ! ЗНАЈУ ЛИ МОМЦИ ДА РУКУЈУ ТИМ ОРУЖЈЕМ?
ДА, ПОКАЗАО САМ ИМ! АЛИ...
НЕМА АЛИ! ИЗИГРАВАЋЕМО ТУРИСТЕ... АЛО, ХАНГАР... ЗОВЕ ОРИЈАН...
УБРЗО...
КИП СЛОБОДЕ?! ШАЛИТЕ СЕ!
ВОЛЕО БИХ ДА СЕ ШАЛИМ, АЛИ УНИШТАВАЧ НЕ МИСЛИ ТАКО!


ДО ВРАГА! ЗЕМАЉЦИ!
ТО ЈЕ ОНАЈ МЛАДИ КАЛИН ПОМОЋНИК АЛИ, КАКО ЈЕ ДОЗНАО???
СИГУРНО ОПЕТ ОНАЈ ИЗДАЈНИК РОЈКОР!
!!?
ГЛЕДАЈТЕ!
СПРЕМИТЕ ОРУЖЈЕ! СПУШТАМО СЕ!
НЕ МОГУ НАМ НИШТА! ЖИВЕ ЋЕЛИЈЕ СА ТРЕМЕНТАВЕ СВЕ ПРОЖДИРУ! СВЕ СЕМ ЉУДИ!
БРЗИ РАФАЛ ПО ОСТАЦИМА СТАТУЕ!


НАПРЕД, МОМЦИ!
АУ ЋЕМО ИЗНЕНАДИ-
ТИ **УНИШТАВАЧА**!
ШТА ТО РАДЕ?
КАКВИ СУ ТО
ПРОЈЕКТИЛИ СА
ЦРВЕНОМ
ТЕЧНОШЋУ?
СХВАТИО
САМ! ПРОКЛЕТНИ-
ЦИ! НАПАДАЈУ
СОПСТВЕНОМ
КРВЉУ!
ТО ЈЕ ЈЕДИНА
МАТЕРИЈА НА КОЈУ
СЕ НАШЕ ЋЕЛИЈЕ
НИСУ ПРИЛА-
ГОДИЛЕ!
ПА ТО ЈЕ
ОДВРАТНО...
ТЕ КАПСУ-
ЛЕ С
ПЛАЗМОМ,
ПА МИРИС...
НЕ
МОГУ
ВИШЕ...
НЕ
ПРЕКИДАЈ,
ВЕЋ СМО
ТАКО-
РЕЋИ
УСПЕЛИ!
ГЛЕДАЈ!
ТА
ВЕШТАЧКА
КРВ ЗАИСТА
УНИШТАВА
БАКТЕРИЈЕ
ИЗ ДРУГОГ
СВЕТА.
ВЕШТАЧ-
КА КРВ?
ЗНАЧИ, НЕ ИСПА-
ЉУЈЕМО ПРАВУ
ПЛАЗМУ?
НАРАВНО
ДА НЕ!
ОВЕ КАПСУЛЕ
НА 37° СА-
ДРЖЕ
САВРШЕНУ
ИМИТАЦИЈУ
НАЈГОРЕГ
ОТРОВА
ЗА ОВЕ
БАКТЕРИЈЕ!
СРЕЋА ШТО СМО
БРЗО РЕАГОВАЛИ!
КАД ПОМИС-
ЛИМ ШТА ЈЕ
ОСТАЛО ОД КИПА
СЛОБОДЕ
ЦЕЛО ОСТРВО ЈЕ
УНИШТЕНО! ВЕРУЈЕМ
ДА СЕ КАТАКЛИЗМА
НЕЋЕ ПРОШИРИТИ НА
КОНТИНЕНТ! САД БАР
ЗНАМО КАКО ДА РЕА-
ГУЈЕМО СЛЕДЕЋИ
ПУТ!
У СВАКОМ
СЛУЧАЈУ,
УНИШТАВАЧ
ЈЕ ПОСТИГАО
ЕФЕКАТ!
МА
КАКАВ
СЛЕДЕ-
ЋИ
ПУТ!


УНИШТЕЊЕ КИПА СЛОБОДЕ НЕЋЕ ПРОЋИ НЕОПАЖЕНО!
ПАЖЊА! СУМЊИВ ЧАМАЦ! НАРЕЂЕЊЕ ОБАЛСКОЈ ПАТРОЛИ ДА ПРОВЕ-РИ ЊЕГОВ ИДЕН-ТИТЕТ!
ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ УНИШТАВАЧ ДОШАО ДА ВИДИ РЕЗУЛТАТ!
ХЕЈ, ВИ! СТАНИТЕ ДА ВАС НЕШТО ПИТАМ...
ПИТАЈТЕ МОЈЕ ДРУГОВЕ...
...ИМАМ ВАЖАН САСТАНАК!
БРЖЕ! СТИГНИТЕ ГА! ХОЋУ ДА БУДЕМ ПРИ-СУТАН!
ХЕЈ, ТИ УНУТРА! ИЗИЂИ ИЗ КАБИНЕ И ПОКАЖИ ИСПРАВЕ!
АААAХ?!

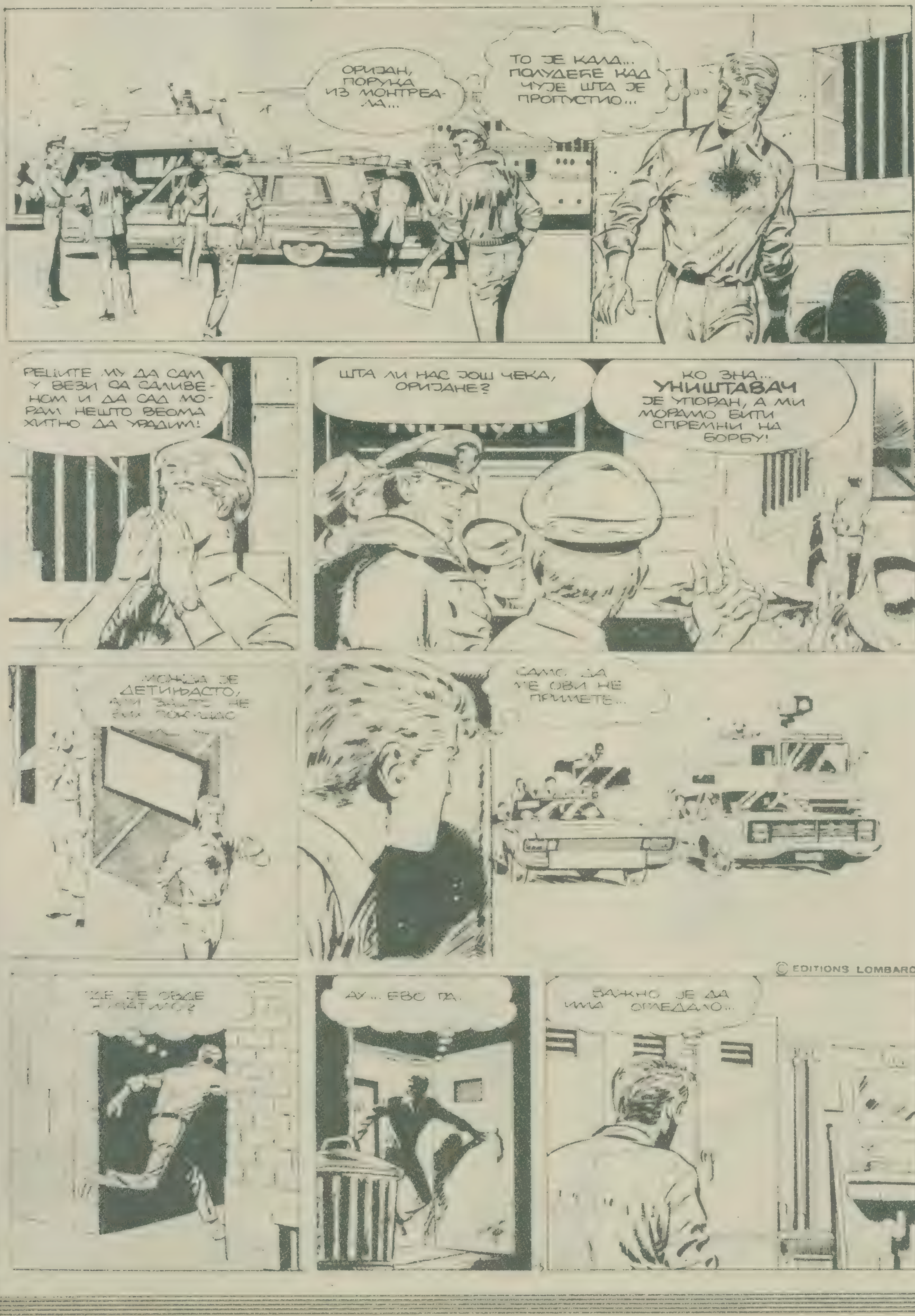


БОБЕ! БРЗО! ГРОЗНО ЧУДОВИШТЕ! УЗМИ ГРАНАТУ!
ШТА? НЕ ДОЛАЗИ У ОБЗИР!
РЕКЛИ СУ НАМ ДА ГА УХВАТИМО ЖИВОГ... ЗБОГ ИСПИТИВАЊА... ЈА ЋУ...
НЕ! ТО НИЈЕ ЧОВЕК ВЕЋ НЕШТО ДРУГО!
КО ЈЕ САД ПА ОВАЈ?
ЈА САМ ОРИЈАН ИЗ ЕУРО-КРИСТАЛА... ЈЕСТЕ ЛИ ИДЕНТИФИКОВАЛИ ПОСАДУ БРОДА?
ЈОШ НЕ! МОЈ КОЛЕГА КАЖЕ ДА ЧУДНО ИЗГЛЕДА!
ЧУДНО ИЗГЛЕДА?! САЊАЋУ ГА ДОК САМ ЖИВ...
ТО ЈЕ, ЗНАЧИ, ОН! ПРОВЕРИЋУ! ХЕЈ, ТИ ДОЛЕ!
© EDITIONS LOMBARD
ЗНАМ ДА СИ ТУ, ОКЏОРЕ!
ОВДЕ ОРИЈАН, ЗЕМАЉАЦ! КОМЕДИЈА ЈЕ ЗАВРШЕНА! ИЗЛАЗИ!
ОПКОЉЕН СИ! МОЖЕШ УБИТИ НЕКОЛИЦИНУ НАС, АЛИ НЕ СВЕ! НЕМА ТИ СПАСА, ОКЏОРЕ!


САД МОЖЕ-ТЕ ДА МИ СЕ СУПРОТСТАВИТЕ, АЛИ ЈЕ ПРЕ-РАНО ДА ПО-МИШЉАТЕ НА ПОБЕДУ!
АЛИ... АЛИ, ТО НИЈЕ ОН!
НИСАМ ЛУД! ТАМО САМ ВИДЕО НЕКО НЕ-ЉУДСКО БИЋЕ...
ПРАЗНО! НЕВЕРО-ВАТНО!
ОБОЈИЦА ЗНАМО ДО ЧЕГА НАМ ЈЕ СТАЛО, ОКЦОРЕ!
ДА, ЗНАМ!
ОНДА СЕ И ВИ МОРАТЕ НА-ВИЋИ НА НАШЕ СХВАТА-ЊЕ ПРАВДЕ... ПРУЖИТЕ МИ РУКУ...
НИШТА! НИ ТРАГА ОД ОНОГ...
АААХ!
СТЕН! ШТА СЕ ДЕСИЛО?
НЕ! ПРИЧУВАЈ ОВОГ!
ЉУДИ СУ ЗАИСТА НЕСАВРШЕНИ, ОРИЈАНЕ! НЕ ТРЕБА ИМА-ТИ МИЛОСТИ ПРЕМА ЊИМА!
КРИСТАЛНИ ДЕЗИНТЕГРАТОР!


ПРОКЛЕТ БИО! НЕУНИШТИВ ЈЕ! ЗАДЊИ СТЕН...
МОЈЕ ГРЛО!
ВЕЋ СТЕ ВИДЕЛИ НАШЕ ОРУЖЈЕ... СТОГА ЗНАТЕ ШТА ЋЕ ВАМ СЕ ДЕСИТИ, ОРИЈАН...
НЕСТАНИ!
АААХ!
АЛИ, ЈА СЕ САМО ТРЕСЕМ...
СВОЈЕ ОРУЖЈЕ ОЧИГЛЕДНО НИСТЕ ИСПИТАЛИ НА ЗЕМАЉЦИМА: КАКО ВИДИШ, НЕ МОЖЕ МИ НИШТА!
А ЗНАШ ЛИ ШТА ЈЕ БОКС?
© EDITIONS LOMBARD
ТАЈ ИЗГЛЕДА ВИШЕ ВОЛИ ПЛИВАЊЕ...
ОРИЈАН! УПОМОЋ! ЧУДОВИШТЕ ЈЕ НЕУНИШТИВО!
ДО ВРАГА!


КРИСТАЛ... ОРУЖЈЕ ТРЕМЕН-ТАВЕ...
ИСПРУЖИМ РУКУ И...
УСПЕЛО ЈЕ!
ИЗГЛЕДА ДА СУ КУЋНИ ЉУБИМЦИ ОВИХ СВЕМИРА-ЦА ИСТЕ ГРАЂЕ КАО И ЊИХОВИ ГОСПОДАРИ!
ИМАМО ДВЕ МОГУЋ-НОСТИ: ИЛИ ДА ОВИМ ЕЛИМИНИШЕ-МО ОКЦОРА, ИЛИ ДА НАШИ НАУЧНИЦИ ОТКРИЈУ СКРИВЕНУ ЕНЕРГИЈУ НА ОСНОВУ КОЈЕ РАДИ ОВАЈ ПРЕДМЕТ!
ОВАЈ БРОДИЋ ТРЕБА ДОБРО ИСПИТАТИ...
И ПРОНАЋИ ТА-ЈАНСТВЕНОГ ПЛИВАЧА...
ДАНАШЊИ БИЛАНС: КИП СЛОБОДЕ ПРЕТВО-РЕН У ПРАХ, ЈЕДНО ОСТРВО ОПУСТОШЕНО, ЈЕ-ДАН ГМИЗАВАЦ ДЕЗИН-ТЕГРИСАН... А ПРЕТЕ И ДАЉЕ...
СЕМ АКО ЈА...


ОРИЈАН, ПОРУКА ИЗ МОНТРЕАЛА...
ТО ЈЕ КАЛА... ПОЛУДЕЋЕ КАД ЧУЈЕ ШТА ЈЕ ПРОПУСТИО...
РЕЦИТЕ МУ ДА САМ У ВЕЗИ СА САЛИВЕНОМ И ДА САД МОРАМ НЕШТО ВЕОМА ХИТНО ДА УРАДИМ!
ШТА ЛИ НАС ЈОШ ЧЕКА, ОРИЈАНЕ?
КО ЗНА... УНИШТАВАЧ ЈЕ УПОРАН, А МИ МОРАМО БИТИ СПРЕМНИ НА БОРБУ!
ДЕТИЊАСТО,
ПРИМЕТЕ...
АУ... ЕВО ГА.
ВАЖНО ЈЕ ДА ИМА ОГЛЕДАЛО...

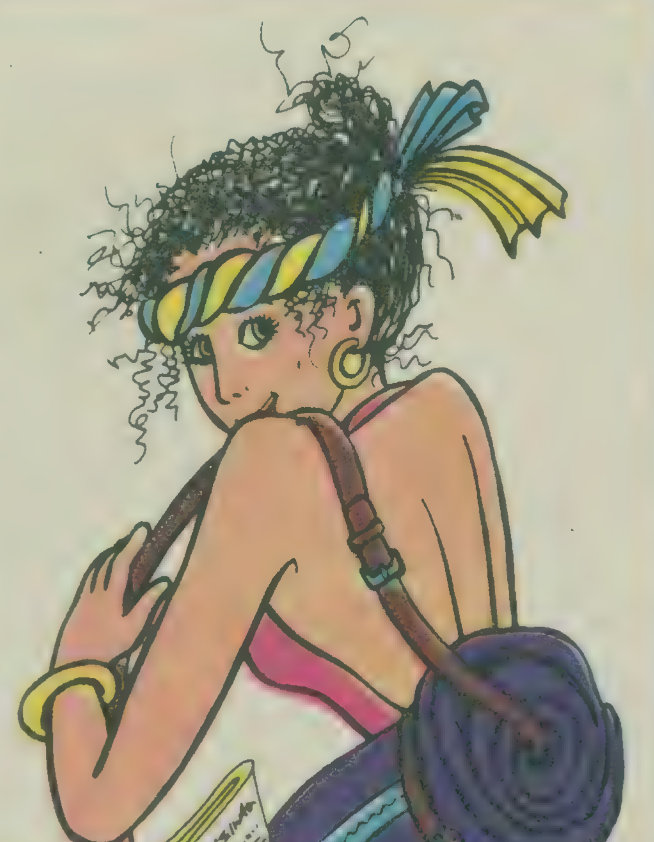

РОЈКОР ЗОВЕ ТЕ ОРИЈАН,
ОРИЈАН...
ОХ!
АА ААААХ!
НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

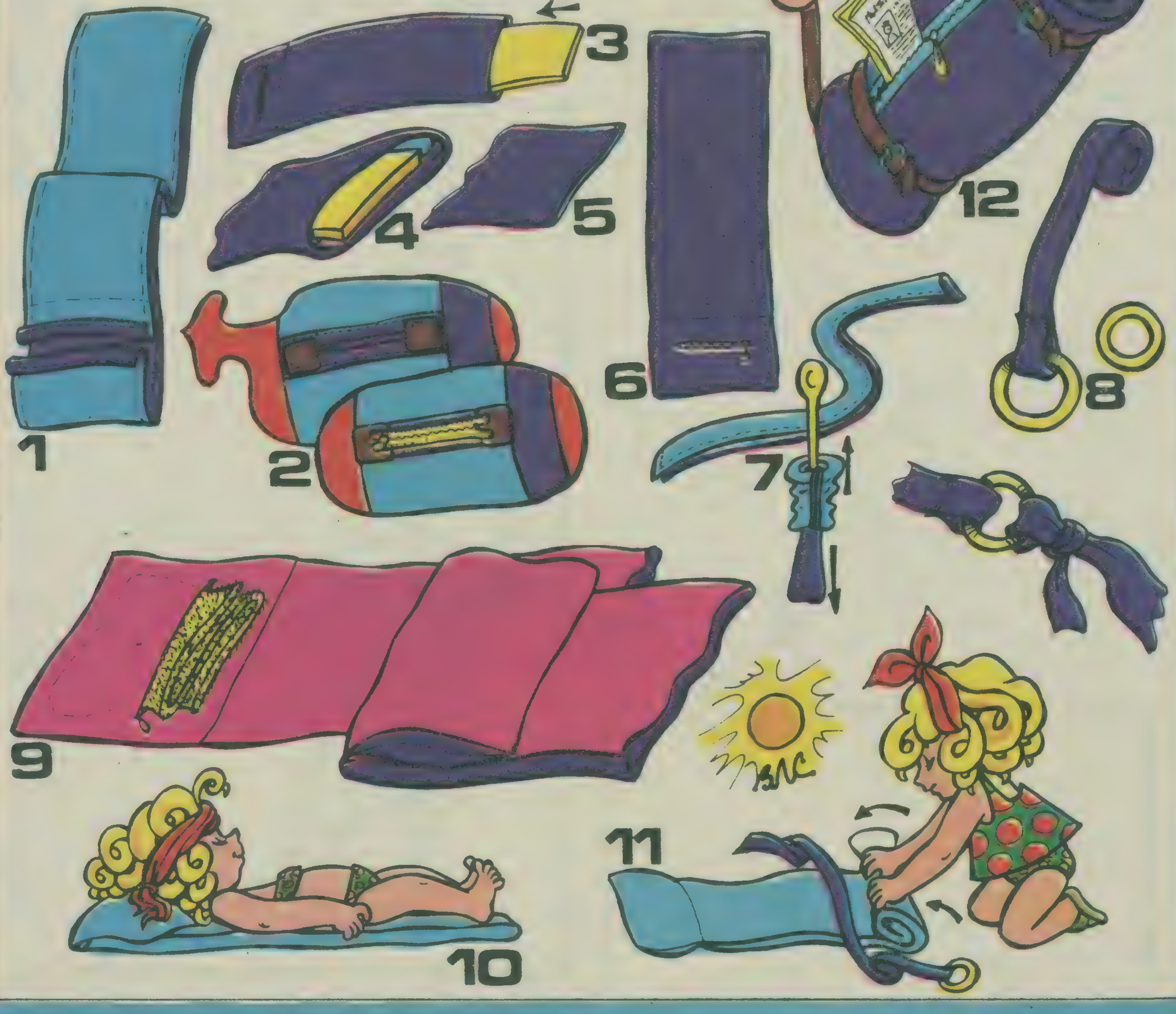
ЛЕЖАЉКА ЗА ПЛАЖУ

За ову практичну лежаљку потребно вам је 250 cm шареног или једнобојног платна ширине 120 cm, један рајсфершлус од 30 до 40 cm и парче сунђера 200 × 50 cm. Платно исеците по дужини тако да добијете два комада ширине 60 cm, од једне дужине одсеците 40 cm и пришијте за други део тако да добијете једну траку од 210 и другу од 290 cm. Порубите их као на **црт. 1** па с наличја нашијте два квадрата од платна, да траке буду спојене, а по средини остаје прорез у који ћете ушити рајсфершлус **(црт. 2)**. Дужина квадрата и прорез морају одговарати дужини патент-затварача. Прошијте по цртицама на **црт. 1**, односно спојите траке да бисте добили врећу која ће отприлике 10 cm изнад затварача бити зашивена. Тако ћете на једном крају добити посебну торбицу која се затвара.

У врећу увуците сунђер **(црт. 3)**, ивице подврните на унутрашњу страну **(црт. 4)** па проштепајте **(црт. 5)**. Уместо сунђера можете да ставите неколико слојева вателина – није скуп а брзо се суши. Ако лежаљку испуните вателином, проштепајте је као јорган **(црт. 6)**. За лежаљку су вам потребна још два мања и један већи каиш. Купите готове или их направите од истог материјала као и лежаљку. Исеците једну траку од 150 и две од 100 cm, проштепајте их по дужини **(црт. 7)**, преврните и порубите отворени крај. На један крај зашијте алку а други вежите **(црт. 8)**.

Док се сунчате, у кесу са рајсфершлусом увуците пешкир, тако да изгледа као јастуче, па је пресавијте на лежаљку **(црт. 9)**. Сунчајте се и уживајте **(црт. 10)**! Кад кренете кући, увијте лежаљку и дужи каиш **(црт. 11)**, а са два краћа стегните ролну. Кеса са рајсфершлусом треба да остане на врху па може да вам послужи као торбица **(црт. 12)**.







1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА

Књига о највећим светским катастрофама у ко[illegible] људи – од природних, као што су земљотреси [illegible] и оркани [illegible] све до [illegible] несрећа, бродолома, пожара и [illegible] катастрофа.

2. [illegible]

[illegible] 150 најневероватнијих прича о великим светским [illegible]кама и заблудама

3. НАЈЗЛОГЛАСНИЈЕ СВЕТСКЕ УБИЦЕ

Ужасавајуће приче о најзлогласнијим злочинима који су икада извршени. Најкрволочније убице из целог света нашле су своје место у овој књизи, а њихови језиви „подвизи", од којих се људима леди крв у жилама, остаће заувек забележени као опомена свим генерацијама

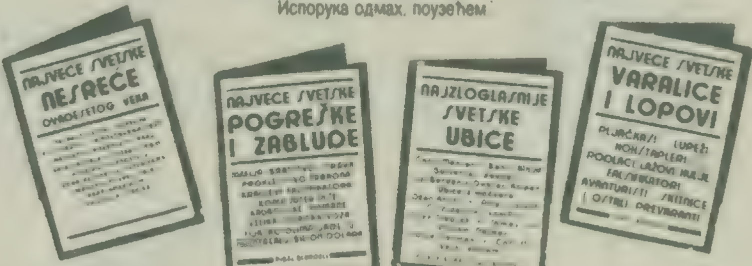
4. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ВАРАЛИЦЕ И ЛОПОВИ

Читава галерија најразличитијих ликова може се срести на страницама ове књиге – од симпатичних ситних преваранта и ситница, па до криминалаца светског калибра. Овде ћете срести највеће светске лупеже, пљачкаше, варалице, хохштаплере, фалсификаторе, авантуристе.

Књиге су превод са оригиналних енглеских издања и можете их имати у својој библиотеци одмах након њиховог огромног успеха у Великој Британији, Америци и Аустралији. Књиге су луксузно опремљене, тврд повез, пластифициране корице у боји, 200 страница, латиница, формат 15 × 21 цм. Обиље аутентичних фотографија и илустрација.

Цена једне књиге 600.- динара.

Испорука одмах, поузећем



У припреми су и следеће књиге
из библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА":

5. НАЈВЕЋИ СВЕТСКИ ЕКСЦЕНТРИЦИ И ОСОБЕЊАЦИ
6. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ САБЛАСТИ И ДУХОВИ
7. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ
8. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ ЛЕТЕЋИХ ТАЊИРА
9. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НАКАЗЕ
10. ЧУДНО АЛИ ИСТИНИТО – најневероватнији новински чланци из целог света

И ове књиге такође можете поручити сада, а добићете их и платити када изађу из штампе – крајем ове и почетком следеће године

DRUGA STRANA SVETA

НАРУЏБЕНИЦА – ЗАБАВНИК

Овим неопозиво наручујем поузећем следеће књиге

1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА ________ комада
2. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ ________ комада
3. НАЈЗЛОГЛАСНИЈЕ СВЕТСКЕ УБИЦЕ ________ комада
4. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ВАРАЛИЦЕ И ЛОПОВИ ________ комада

и књиге под редним бројем 5 6 7 8 9 10 (заокружити редни број)

____
(име и презиме)

____
(поштански број и место)

____
(улица и број)

Наручите на адресу: „ДРУГА СТРАНА СВЕТА" 34000 КРАГУЈЕВАЦ, Поле Рибара 8
Књиге можете наручити и директно телефоном 67-940 (034)





РАЗНОПРСТИ ЉУДИ

Да ли сте знали да Мики Маус има четири прста? Мислите да је то мало? А шта кажете на то што је друга жена краља Хенрика VIII, Ана Болен, имала на левој руци шест прстију?

Али, кад већ говоримо о прстима, да чујете и ово: у 18. веку је на острву Мадагаскар постојала врста слугу, „романга", који су морали да поједу парчиће одсечених ноката својих господара. Ако би господар одсекао нокте, љубазно би их сачувао, кад слуга дође да их поједе.

Уколико грицкате нокте, само показујете да сте свој сопствени господар!



УПОЗНАЈТЕ БИЛИЈА КИДА

Хенри Макарти, познат као Били Кид (Били Клиња) један је од најпознатијих и најмлађих убица са Дивљег запада. Рођен је у једној уџерици у Њујорку. Када му је било три године 1859. креће са родитељима на Запад, у потрази за срећом.

Отац му брзо умире, а Били се с мајком настањује у Новом Мексику. Били не иде у школу, којих у овим пограничним пределима и нема, и дане проводи лутајући улицама. У дванаестој години убија ножем човека који му је увредио мајку. Због тога бежи и неко време се крије у прерији.

Тешко је одвојити шта је истина а шта су само приче у животу Билија Кида. Али, према легенди, током следеће две године Били је убио петнаест људи. На двадесет и први рођендан осуђен је на смрт, али је успео да побегне из затвора. Ипак, после неколико недеља, пао је у клопку. Убио га је шериф Пат Гарет, један од најпознатијих заштитника закона на Дивљем западу.

БИОСКОП БАЈФОРД ПРИКАЗУЈЕ

КАКО НАДМУДРИТИ ТЕРОРИСТЕ



Ширење тероризма натерало је неке паметне главе да се позабаве начином заштите људи .изложених овој нападсти. Последња реч технике је заштитни орман монтажног типа. Бизнисмени, дипломате, политичари и остали могу га неопажено чувати међу саксијама у углу своје канцеларије. Предност овог ормана је да се може брзо саставити, херметички затворити и закључати с унутрашње стране. Зидови као и прозор непробојни су. Унутра је и боца са компримираним ваздухом која обезбеђује висок притисак и спречава свако убацивање отровног гаса кроз малу рупу која служи угроженоме за контранапад. У овом случају терористима не преостаје друго оружје до отварач за конзерве!

ТРИК КОЈИ НЕ МОЖЕ ДА ОМАНЕ

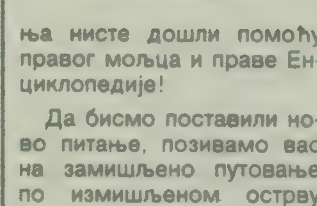
Да бисте се забавили с пријатељима, предлажемо вам да затражите од једног од њих да на календару заокружи три дана у низу које би, рецимо, волео да проведе на путу. Ви ћете погодити који су то датуми. Али, прво морају да вам кажу колики је збир та три броја. Рецимо, ако су ти датуми 15, 16. и 17. – они ће вам рећи 48. Сад се ви, као, дубоко замислите и коначно изговорите ове бројеве као спиритистички медијум: 15, 16 и 17.



Шта сте заправо радили? Дати број (48) поделили сте са три. Тако сте добили 16 – број у средини. Од њега одузмите један и добићете претходни, 15, а затим му додајте један, и добићете 17. Овај трик ће увек успети, али под условом да и ви и ваши пријатељи савршено владате основним рачунским радњама!

ПИТАМО ДАНАС – ОДГОВАРАМО У ПЕТАК

Да бисте израчунали колики пут превали ларва књишког мољца од прве стране првог тома Енциклопедије, до последње стране четвртог тома, прво треба да замислите књиге поређане у полици, као на нашој слици. Тада ће вам све бити јасно. Тај пут износи девет и по центиметара јер мољац кроз две књиге путује по четири центиметра и шест корица по двадесет пет милиметара. Надамо се да до решења нисте дошли помоћу правог мољца и праве Енциклопедије!

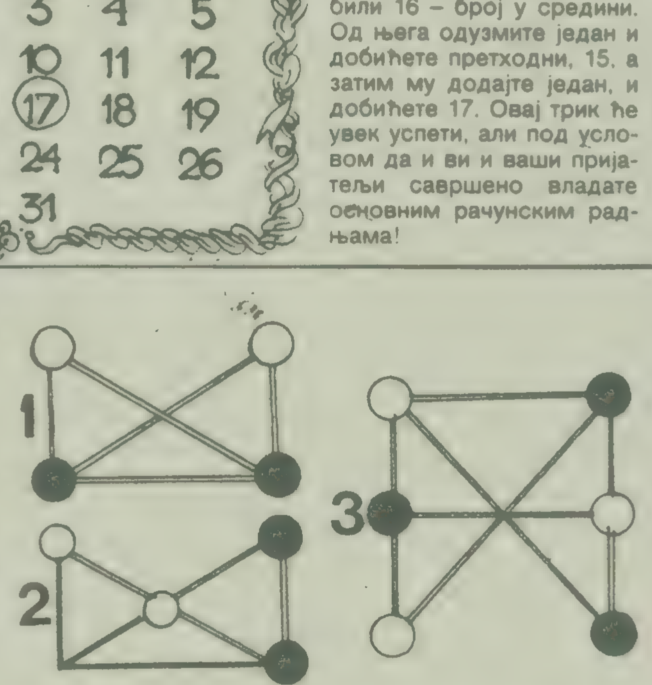


Да бисмо поставили ново питање, позивамо вас на замишљено путовање по измишљеном острву које се зове или Мали Оток или Велики Оток. Становници Малог Отока увек говоре истину а Великог увек лажу. Док шетате плажом питајући се на којем сте од ова два острва, у сусрет вам долази мештанин. Треба да му поставите једно кратко питање тако да вам одговор на њега каже на коме се острву налазите: Малом или Великом Отоку?

ИГРАЈТЕ СЕ „ПОНГ ХАУ КИЈА"

Већ претпостављате да је „Понг Хау Ки" игра пореклом из Кине. Игра се тако што се за почетак на папиру нацрта овај облик и на његове углове ставе по два жетона различите боје. Први играч иде у средину, а други на слободно место које му је на располагању. Игра се наставља тако што сваки играч помера свој жетон. Циљ је да распоредите своја два жетона тако да противник не може да макне.

На слици (2) видите да је бели на потезу и да ће следећим потезом натерати црног да се преда. Кад се усавршите у овоме, предлажемо једну компликовањију варијанту „Понг Хау Кија", коју можете играти као на начин, који је показан на слици (3). проширите поље за игру.



МАЛЕ ШАЛЕ

Ако хоћете да вашег врата или сестру задржите неко време на једном месту, покушајте с овим триком. Реците вашој жртви да хоћете да јој покажете нешто невероватно. Узмите папирну чашу пуну воде и дршку од метле којом можете да додирнете таваницу. Попните се на столицу и притисните чашу воде на таваницу придржавајући је дршком.

Сада замолите жртву да придржи метлу док ви не сиђете са столице. Чим она преузме метлу, бежите до другог краја собе носећи столицу. Ваша жртва неће смети да се макне јер ће јој се у противном на главу сручити чаша с водом. Немојте је пустити да се дуго мучи – имајте милости!

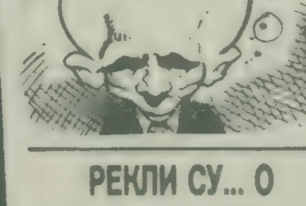
ШАМПИОНИ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ

Према усвојеним стандардима за мерење људске интелигенције, просечан човек има 85–115 IQ (квоцијент интелигенције).

Неки амерички психолози направили су листу натпросечно интелигентних људи који су живели последњих петсто година, а на основу података о њима до њихове 17 године.

Ево да видите колики је био IQ за неке од њих:

Јохан Волфганг вон Гете, немачки песник	185
Волтер, француски филозоф	170
Волфганг Амадеус Моцарт, аустријски композитор	150
Чарлс Дикенс, енглески романсијер	145
Наполеон Бонапарта, француски император	140
Чарлс Дарвин, отац теорије еволуције	135
Леонардо да Винчи, сликар и проналазач	135
Сер Исак Њутн, енглески математичар	130
Џорџ Вашингтон, председник САД	125
Јохан Себастијан Бах, немачки композитор	125



Упорно тражите од вашег школског психолога да вам измери ваш IQ уколико желите да се упоредите с нашом листом великана.

РЕКЛИ СУ... О НЕПРИЈАТЕЉУ

АРИСТОФАН:
Мудар човек може много да научи од непријатеља.

ЦИЦЕРОН:
Човек нема већег непријатеља од себе самог.

БЕНЏАМИН ФРАНКЛИН:
Нема малог непријатеља.

ОСКАР ВАЛД:
Човек никада није сувише опрезан при избору непријатеља!

ГРЧКА ПОСЛОВИЦА:
Мудар непријатељ је бољи од глупог пријатеља.



Мила и Тимоти Бајфорд

УЗБУНА ИЗ ЦРВЕНЕ КЊИГЕ

ЧУВАЈТЕ ГРАБЉИВИЦЕ!



НА ЗЕМЉИ СЕ ДО ДАНАС САЧУВАО САМО ЈЕДАН ОДСТО НЕКАДАШЊИХ ЖИВОТИЊСКИХ И БИЉНИХ ВРСТА! КРАЈЕМ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА, ТВРДЕ УПУЋЕНИ, НЕСТАЋЕ ОГРОМАН ДЕО И ТОГ ЈЕДНОГ ЈЕДИНОГ ПРОЦЕНТА. НЕКИ СЕ НЕ МИРЕ СА ТИМ

Кривац се зна: човек. Посредно или непосредно. Крчећи шуме, подижући бране, загађујући воде, уништавамо живи свет и нарушавамо исконски ред у природи, а исто то чине и разна вештачка ђубрива, хербициди, пестициди... Природа узвраћа ударац и сад је човек угрожен...

Старост – 4700 година

Бодљикави бор расте само у четири америчке државе: Калифорнији, Невади, Јутаху и Колораду. Врло ретко и то на висини од око четири километра. Први га је описао амерички ботаничар Енгелман а да пре тога није видео ниједан живи примерак! Учинио је то према једној грани која се чувала у хербаријуму Харвардског универзитета. Тек 1958. научницима је успело да у Белим планинама пронађу један примерак овог дрвета чија је старост процењена на 4700 година. До данас се зна за још десетак таквих борова, али су они млађи, имају „свега" четири хиљаде година. Стабла су висока неколико метара (сваке године дрво порасте увис само две десетинке милиметра!), а дебљина изнад земље износи око метар у пречнику...

У пролеће 1972. научници су откинули шишарку са једног од најстаријих стабала с тридесет и шест семенки и посадили их у башти Института за шумску генетику. Изникло је свега девет младица, али су оне расле нормално и сада се налазе у лабораторијским вртовима Калифорније и Вашингтона. Тако једном од најстаријих дрвећа на Земљи више не прети опасност да ће нестати.

Један живи фосил од дрвета сачуван је и код нас, у Осијеку. То је гинко – на јапанском сребрно дрво – чија је постојбина у далекој источној Азији.

Једно јаје – 10 милиона

Грабљивице! Њих по правилу нико не воли мада су у прошлости неке од њих биле чак и „свете" животиње: лав, вук, орао, соко. Погледајте само грбове краљевских кућа! И данашња модерна наука даје високо место грабљивицама и лешинарима, из других разлога наравно. Објашњење је једноставно. Узмимо орла који се налази на врху такозване пирамиде исхране (замислите је обрнуто постављену, с врхом надоле). Ако се одсече дно пирамиде тј. ако се орлови униште, намножиће се лисице, мишеви и остали глодари којима се они хране а самим тим биће нарушени односи у читавом живом ланцу. Пернатих грабљивица је данас све мање и то не само због несавесних ловаца. Како се оне хране мањим сисарима и птицама, у телу им се таложе састојци вештачких ђубрива и разних других отрова којима се уништава коров. И тако је испало да су најјаче међу птицама у исто време најслабије пред цивилизацијом која надире.

У нашој земљи још није завршена црвена књига угрожених врста, али закон већ штити све птице грабљивице. То су све врсте орлова – сури, крсташ, затим орлови лешинари – белоглави суп, брадан, орлови мишари, сви соколови, јастребови луње. Али, штити их, изгледа, само закон. И ништа више. Мада су предвиђене казне за несавесне ловце – од петсто хиљада до пет милиона старих динара – контрола готово и не постоји, па тако и они пролазе без последица.

Љубитељи птица из Аустрије упозорили су недавно наше орнитологе да су југословенску границу прешла два пљачкаша птичијих гнезда. Људи из Републичког завода за заштиту природе Србије јавили су колегама у Македонији да су се кола те и те регистрације упутила према Ђевђелији, ови су обавестили СУП и царину. Пљачкаши су заустављени, а одузета јаја белоглавог супа, соколова и орлова враћена у гнезда. А где је то, нећете сазнати чак ни на највишим научним скуповима на којима се тачно место обавезно изоставља из страха да не ст[illegible] до лоповских ушију. Црна берза око продаје јаја и младунаца птица грабљиваца веома је разграната. Једно јаје сокола достиже цену од неколико хиљада немачких марака! Јаја стижу у руке одгајивачима, у инкубаторима се излегу младунци а онда продају богаташима који их или држе као љубимце или, чешће, препарирају и чувају по кућама као трофеје.

Није лако ни раковима

Несрећа ракова је у томе што много добро иду уз пиво. Стога је разумљиво што им се посебно лоше пише у земљама које традиционално цене пиво, рецимо међу Немцима. Па ипак, још већа опасност од гурмана јесу загађене воде, бране, разне болести. Број ракова се непрестано смањује, а 1973. ситуација је постала тако црна да је у СРН упућен позив јавности да прикупља податке о распрострањености ракова, условима њиховог живота. До данас ови подаци нису сакупљени, али се од спасавања, ипак, није одустало. Рибари, разна друштва за заштиту природе, ђаци, уписују рачје породице које су преостале. У неким областима потпуно је забрањен лов на ракове а проучавају се и могућности насељавања ракова „странаца". Љубитељима хладног пива се у међувремену топло препоручује слани кекс.

Наши суседи Италијани такође су недавно донели закон који предвиђа оштре казне а све у циљу да се заштити сићушна бубица с латинским именом *carabus olimpie sella* која је јединствена на свету и може се срести само у покрајини Пијемонт. Тешко оном ко пипне карабуса. Не само што ће платити казну већ га чека и затвор.

В. Смиљанић

К 7. 6. 1985

ИЗУМИ СИРОМАШНОГ ФАРМЕРА

ДУГ ОТКАЧЕН ЗИХЕРНАДЛОМ

ВОЛТЕР ХАНТ ЈЕ ПРОВЕО ЦЕО ЖИВОТ БАВЕЋИ СЕ ПРОНАЛАСЦИМА. ОД ТОГА НИЈЕ ИМАО НИШТА – СЛАВА И НОВАЦ ПРИПАЛИ СУ ДРУГИМА

На маленој фарми у Макинсбургу, недалеко од Њујорка, Хантови су једва састављали крај с крајем.

Десетогодишњем Волтеру Ханту било је жао мајке повијене под теретом посла. Желео је да јој помогне. Једног дана 1806. показао јој је направу од дрвета.

– Ово сам направио за тебе, да се не мучиш! Сда ћеш лакше да упредаш лан и конопљу.

Мајка се изненадила. Направа је личила на чекрк с витлићима којим се већ користила, а опет разликовала се: била је једноставнија и практичнија.

Имаш ли душу!

Волтер се у двадесетој години оженио и преселио у Њујорк. Новцем од жениног мираза отворио је фабричицу за израду мотовила које је као десетогодишњи дечак изумео.

Посао није цветао и Хант је после неколико месеци банкротирао. Срећом, остао му је женин накит. Продао га је и с тим новцем се вратио на родитељску фарму.

На фарми није имао мира, непрестано је био заокупљен проналасцима. Седео је у старој шупи до касно у ноћ и цртао, куцкао, правио и преправљао. После неколико година вратио се у Њујорк. Изнајмио је собу и запослио се.

У пролеће 1827. умало га на улици нису прегазиле кочије. Чим је дошао кући, Хант се дубоко замислио. Требало му је само неколико часова да смисли и начини направу која ће, причвршћена на кочијама, да опомиње пешаке. Било је то сигнално звоно – метална плоча тањирастог облика у коју је помоћу опруге ударао чекић. Компанија за одржавање саобраћаја у граду одмах је откупила изум и исплатила Ханту двеста долара.

Бивши фармер је брзо потрошио новац, али је зато његово звоно, у савршенијем облику, уграђено у трамвај и одржало се скоро до наших дана.

Охрабрен, Хант се посветио шиваћој машини. Постојећа, коју је неколико деценија раније измислио Француз Бартелеми Тимоније, није била то у правом смислу речи јер је игла шила само један шав, а он се парао кад се конац прекине.

Средином 1834. Хантов модел шиваће машине, прве која је шила такозваним затвореним шавом, био је готов. Срећи некадашњег фармера није било краја.

– Најзад! – узвикнуо је радосно и показао жени незграпну направу.

– Волтере, шта си то урадио! – запрепастила се она. – Зар ти није јасно да ће због тога многе кројачице у Њујорку остати без посла! Имаш ли душу!

Хант се ражалостио. Позвао је обликњег ковача Џорџа Ероусмита и поклонио му шиваћу машину. Ковач је машину пренео у своју радионицу, али је после неколико месеци пожар прогутао радионицу и све у њој.

Десет година касније Елијас Хоу је патентирао шиваћу машину која је радила на истом принципу као Хантова. Волтер у том тренутку за то није знао. Чак и да јесте, не би му помогло јер свој изум није регистровао.



Илустровао Ненад Мирковић

Остала је утеха

У лето 1847. Хант се поверио једном пријатељу:

– Бесмислено је сваки час умакати перо у мастионицу! Зашто се не би писало пером са сопственом резервом мастила, неком врстом заједничког пера и мастионице!

Изум је остварен за неколико месеци. Хант га је назвао – налив-перо. Одмах је започео са ручном израдом и продајом. Купаца, међутим, није било јер је резерва садржавала веома мало мастила. Снови о богатству су се распршили. Разочаран, Хант није ни патентирао изум. Слава за проналазак припала је, тридесетак година касније, Луису Вотерману. Ханту је остала утеха да је он дао име том проналаску.

Хантова породица је и даље живела у оскудици. Често је позајмљивао новац. У јануару 1849. задужио се петнаест долара код суседа. Дао је реч да ће новац вратити за месец дана. Рок се приближавао, а он је био без пребијене паре. Седео је у соби и, премештајући парче жице из руке у руку, размишљао како да врати дуг. Изненада, пала му је на памет идеја: почео је да савија жицу и добио што је желео:

Тако је настала „зихернадла".

Истина, још су стари Грци и Римљани правили иглу у облику копче, такозвану фибулу, али се зихернадла разликује од ње. Једна компанија је откупила патентно право и исплатила Ханту четири стотине долара.

Последњи Хантов проналазак био је оковратник од хартије, настао 1854. Хант је веровао да ће се овога пута обогатити. Одлучио је да наплаћује проценат од сваког продатог примерка.

Али... оковратници од папира постали су популарни у Америци тек после грађанског рата. Тада је патентно право на оковратник, које је Хант продао једној компанији, већ било истекло.

Хант је доживео да сведочи у судском спору између Елијаса Хоуа и америчког фабриканта Исака Сингера због патентног права на шиваћу машину, исту ону коју је, у ствари, он изумео.

Скрхан, умро је у педесет трећој години. Није оставио никакав иметак. Стекли су га други на његовим изумима.

М. Тодоровић

ХИТ

ЛЕТАЧИ

ГЕРИ ПИЛОТ

Гери Њумен је познат као велики љубитељ авијације. Ужива углед одличног пилота. Пре три године облетео је Земљу а касније почео да скупља старе авионе, да их преправља и поново лети њима. За недавну европску турнеју Њумен је сам себе ангажовао као превозника! Летео је од места до места где су се одржавали концерти али, по његовим речима, „то није увећало трошкове турнеје пошто авион троши колико и мањи ауто".



ПОТВРДЕ: КЕРБЕР



Између многих група које су се огласиле током 1983. године нишки Кербер се највише разликује и одудара. Зашто?

Победници Омладинског фестивала у Суботици пронашли су у жанру у којем делују (хеви рок) своју боју и звук и одмах се удаљили од свих овдашњих имитатора. Наруку им је од почетка ишао податак да се уз њих нашао Гордон Роули, познати музичар и продуцент који је вешто искористио и каналисао мелодичност композиције и гласовне квалитете унутар групе. Прошлогодишња деби плоча донела им је поштовање и приличну популарност а тек објављени албум „Ратне игре" (настао у лондонским студијима) потврђује да Кербер обезбеђује веома добру позицију. Осим осам нових песама ту се налази и концертна верзија њихове најпознатије песме „Мезимац", овај пут у енглеској интерпретацији.

По правилу, у свакој каријери кључна је друга плоча. Или се потврђује наговештај са почетка или се ставља тачка. Кербер је доказао да, мирне душе, може рачунати на трећи албум и још већи углед.

Чланови групе су: Гале, глас, Тома, гитаре, Зока, бубњеви, Бане, клавијатуре, и Соса, бас гитара.

КАКО?



ТРАФО-СТАНИЦА

Једна од неочекиваних супер-група Пауер стејшн настала је када су два Дурановца, Енди и Џон Тејлор, сусрели певача Роберта Палмера и бившег бубњара састава Шик – Тонија Томпсона. У паузи редовних обавеза скупили су се у њујоршком студију да сниме једну песму покојног Марка Болана коју сви воле. Мало-помало и настао је комплетан албум. Прво су објавили сингл „Неки то воле вруће" и стигли до самог врха. Уследио је албум и нови успех. Срећни због „пуног поготка из шале" музичари су рекли: „Ово је лепо али било би опасно поново желети исто" и конзервирати планове због обавеза према својим „редовним" пословима.

Иначе, Пауер стејшн (Power Station) је назив студија у коме је све снимано.

КУРИОЗИТЕТИ

ОНИ НЕ ЈЕДУ ПЕЧЕЊЕ

Међу поп музичарима има пуно вегетаријанаца. Најпознатији и најупорнији су Боб Дилен, чланови групе Клеш, Џорџ Харисон, Криси Хинд-Кер и музичари из састава Јес.



ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ



„НОВИ ХИТ"

Вероватно најбоља британска певачица која се огласила током осамдесетих – Алисон Моје (ex Jazu) недавно је постигла невиђен успех песмом „Тај стари ђаво зван љубав" (That Ole Devil Called Love). Мало је познато да је ту песму певала још 1963. године легендарна Били Холидеј. Занимљиво, то није кључна песма из репертоара чувене певачице а пола века од објављивања доживела је пуну потврду. Ту је заслуга Алисон Моје непроцењива.

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

НЕМА ВИШЕ СЛАТКИХ



На жалост својих бројних обожавательа група Кацагугу више не постоји. Разлог: плоче су им се продавале све слабије, нико није желео да финансира нове дебакле и група се распала. Једино се зна да ће Ник Бегс започети соло каријеру. О осталима се ништа не зна.
Овај снимак настао је почетком прошле године када су Кацагугу снимали први албум без Лимала. Плоча се звала „Острво". До жељеног острва они, ето, нису допливали...

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ

„Као група, сада смо много осетљивији јер смо у међувремену прилично остарили".
Јан Гилан о Deep Purple



ОТКРОВЕЊА: ДОРИС ЗВАНА МОРЕ



Шта може да се догоди кад се укрсти знање два сасвим различита ауторска приступа; с једне стране је Слободан Ковачевић (оснивач и композитор групе Море) а с друге Милутин Поповић-Захар?

Настаје занимљива плоча једне певачице чији таленат неоспорно стоји али никако се не потврђује и не исказује докраја. Дорис Драговић је једна од сјајних певачица које стижу из сплитске регије: Мери Цетинић, Зорица Конца, Јасна Злокић... Наочита и чудесно музикална дуго није имала песама које би је у потпуности представиле.

Пред њом је нова могућност: најновија плоча Дорис Драговић и њеног матичног састава Море може да отвори нове просторе. „Тигрица" је назив албума који садржи девет нових песама и материјала у коме Дорис Драговић проналази чудну равнотежу између два супротна ауторска полазишта. Такви изазови су често опасни за певаче, али за талентоване неопходни.

НЕУНИШТИВИ

МЕТУЗАЛЕМИ



Колики је век једне групе? Одговор могу понудити састави који делују дуже од две деценије: Кинкс (основани 1962), Ролингстоунс (основани такође 1963), Би Џизи (1964), Серчерси (1963). Узгред, Статус кво су се, на једвите јаде, разишли прошлог лета.

СВЕ ПЛОЧЕ



ZZ TOP

„ZZ Top" (Лондон, 1971)
„Rio Grande Mud" (Лондон, 1972)
„Tres Hombres" (Лондон, 1974)
„Fandango", (Лондон, 1975)
„Tejas" (Лондон, 1977)
„The Best Of..." (Лондон, 1977)
„Deguello" (Warner Bros, 1979)
„El Loco" (Warner Bros, 1981)
„Eliminator" (Warner Bros, 1983)

МОНОЛОГ САША ЛОШИЋ (ПЛАВИ ОРКЕСТАР)

МЕНИ ЈЕ ГОРАН ДРУГИ ОТАЦ



„Ја сам тражио бенд иза кога се могу сакрити. Нисам тражио вођу већ групу јер објективно о себи ништа не могу просудити. А био бих гол када бих се сам појавио на сцени. Опет, било би блесаво да тврдим како сам ја цео бенд...

Колико год то претенциозно звучало, мени је Брега (Горан Бреговић) други отац. Он је већ увелико живио када сам се ја тек нешто почео бусати, раскопчавати кошуљу и показивати груди. Ја њега много волим и не могу да правим неку конфронтацију. Волео бих да људима буду јасна та два филма између Дугметове и наше плоче. Да л' ће неко провалити сензибилитет наше плоче и из којих је побуда настала њихова? Брега нема носталгије, код њега се провлачи осећај сете, или оне разуздане, што народ воли".

ПРИПРЕМА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА Rock

БИЛО ЈЕДНОМ НА ДИВЉЕМ ЗАПАДУ



РОДЕО

За последњих педесетак година на Дивљем западу много штошта се променило. Каубоји више не морају данима да јашу да би прикупили стоку или је потерали с једног места на друго; данас се за то употребљавају џипови и хеликоптери. Али, нешто се није променило: родео! Сваке године у градићима америчког Запада одржавају се такмичења у вештини јахања неукроћених коња а победници учествују на финалној утакмици која одлучује ко ће постати шампион државе. Те приредбе, узбудљиве као и пре више од 100 година, привлаче велики број туриста.



КАУБОЈ КРОТИ КОЊА



КАУБОЈ НА БЕСНОМ БИКУ



КАУБОЈ КРОТИ КОЊА



КАУБОЈ НА БЕСНОМ БИКУ



КАУБОЈ ХВАТА ТЕЛЕ ЛАСОМ

ОГРАДА КОРАЛА (ЗАЛЕПИ ЗА ОГРАДУ А)



ОГРАДА КОРАЛА (ЗАЛЕПИ ЗА ОГРАДУ Б)



ОВАКО ИЗГЛЕДА ГОТОВ КОРАЛ

КОРАЛ И КАУБОЈЕ ЗАЛЕПИ НА КАРТОН



КАУБОЈИ ХВАТАЈУ ГОВЕДА



КОЊ ЈЕ УКРОЋЕН



А

Б

ОГРАДА КОРАЛА (ЗАЛЕПИ НА КАРТОН)



ОГРАДА КОРАЛА (ЗАЛЕПИ НА КАРТОН)



ПАЧИЈА ПЛАНЕТА

УБРЗО ПОСЛЕ ЈУБИЛАРНЕ ПРОСЛАВЕ 4000 ГОДИНА ОД ПРОДОРА У СВЕМИР, АНГАРИ Ј. ГАСТИБЛ ЈЕ ОТКРИО ПАЧИЈУ ПЛАНЕТУ. ОТКРИЋЕ СЕ ПОКАЗАЛО КАО ТРАГИЧНА ГРЕШКА

КОРДВЕЈНЕР СМИТ

Планета је била насељена веома интелигентним бићима која су чак поседовала и умерене телепатске способности. Тако су одмах прочитали мисли и животопис господина Гастибла и довели га у веома непријатну ситуацију. Веома брзо и вешто сачинили су либрето за оперу о његовом недавном разводу. На врхунцу заплета приказана је госпођа Гастибл, како прецизно нишанећи погађа господина Гастибла шољом за чај право у главу. Господин Гастибл је сматрао да ова сцена оставља веома неповољан утисак о култури планете Земље, па је због тога овај цењени и високи функционер Свеземаљске управе био дубоко увређен. Био је и разочаран што је овај нови свет био више опчињен неугодним интимним детаљима, а не високоумним порукама које је дошао да му саопшти.

У наставку разговора, на видело су изашле и друге непријатне чињенице.

Становници откривене планете, себе су називали Апијанцима, изгледом су веома подсећали на циновске патке, високе негде око метар и по. На крајевима крила имали су широке, пљоснате палчеве којима су се вешто служили док су јели.

Неутољива глад

По много чему подсећали су на становнике Земље – по прилично растегљивом схватању о поштењу, по великој љубави према добром залогају – а испоставило се и да су способни да са лакоћом проникну у људски менталитет.

Најважнија особина Пачије планете била је њена јединствена сличност с биохемијом Земље. Апијанци су били прва интелигентна бића која су људи до тада открили, способна да чулима осете и уживају у свему у чему су уживала и људска бића, да са очигледним задовољством прате музику, да једу и пију све што им допадне шака.

Пошто је завршио припреме за свој повратак на Земљу, Гастибл је открио да су Апијанци направили савршену копију његовог васионског брода, тако савршену да је откриће ове планете значило истовремено откриће Земље...

Последице овог трагичног тока догађаја постале су очигледне при повратку господина Гастибла на Земљу. Апијанци су га следили у свом броду.

Прве Апијанце су на Земљи дочекали прилично узбуђени амбасадори, који су веома брзо увидели да апетит придошлица који су исповили пред минхенским пивом, сиром камамбер, тортиљама и пробраним кинеским јелима далеко премашује сваки њихов озбиљнији културни, политички или стратешки интерес.

Калвин Дред, дипломата од каријере, задужен је да се позабави придошлицама. Одмах се састао са извесним Шмекстом, који је, изгледа, био вођа Апијанаца. Разговор је протекао у веома непријатном тону.

– Ваша разгаљена височости, веома смо срећни да вам пожелимо добродошлицу на Земљу... – почео је Дред.

– Је ли ово за јело? – прекинуо га је Шмекст, па и не чекајући одговор, навалио на веома фину дугмад с Дредове дипломатске униформе.

– Немојте ни да пробате, нису ништа нарочито – кисело је изјавио између залогаја.

Дред, нерасположено посматрајући свој раздрљени капут, ипак је учтиво запитао:

– Могу ли да вам понудим нешто боље?

И док је незграпни патак прождирао италијанску вечеру, кинеску вечеру, папрено зачињено сечуанско јело, јапански сукијаки, два енглеска доручка и четири комплетне руске закуске, Дред је стрпљиво излагао предлоге Свеземаљске управе.

Нимало дирнутим, не баш миролљубивим и гостопримљивим предлозима домаћина, Шмекст је мирно одговорио:

– Мислим да су наша два света једнаких снага. Не смемо водити рат. Сада ћу вам то једноставно показати!

За тренутак, Дред није знао шта се са њим догађа. Удови су почели да му се коче, па му је затим читаво тело било потпуно парализовано. Гледајући уплашено свог ружно исцереног госта схватио је да на њега делују доста примитивно, али врло ефикасне телепатске моћи.

– Сада вам је јасно да смо равноправни противници, иако по оружју различити. Ако нам се супротставите, поразићемо вас – озбиљно и строго изјавио је Шмекст, са лакоћом ослобађајући Дреда непријатног стања парализе.

– Решили смо да се доселимо овде – наставио је. – Неки од нас остаће овде да живе с вама. На нашој планети има довољно места, па можете и ви да дођете код нас. Желимо да запослимо више ваших изванредних кувара. Ствар је у суштини веома једноставна – мораћете да са нама делите свој животни простор!



Илустровао Михаило Ђоковић Тикало

Апијанци се досељавају

Дред је о овоме поднео извештај Свеземаљској управи, у коме је детаљно образложио своје уверење да се против ових одвратних створења с Пачије планете за сада ништа не може предузети.

Тако је 72000 Апијанаца преплавило планету Земљу, пустошећи продавнице пића, ресторане, самоуслуге и места за забаву. Своју лакомост држали су у пристојним границама. А то значи да су неуморно прождирали кокице, алву, свеже воће, живу рибу, птице, полуприпремљену конзервирану храну, концентрате и пробране лекове.

Сем невероватно великих утроба, били су слични људима по последицама које је преобилна исхрана изазивала. Хиљаде њих оболело је од неотмених болештина – јанду пролива, делхи грчева, римских горушица. А нови су стално пристизали.

Нико их није волео. Нико их није довољно мрзео да би пожелео рат.

Трговинска размена била је мала. Куповали су огромне количине хране. Њихова привреда нудила је веома мало онога што би Земљи било потребно. Земаљска цивилизација је већ одавно достигла ниво комфора и презасићености, тако да ови немили гости, нису имали да понуде ништа ново и привлачно. Апијанци су код Земљана изазвали помисли на ружне манире, грамзивост и плаћање у готовом новцу. У овом развијеном друштву кредитних односа, плаћање готовином сматрало се веома некултурним, но, и то је било боље од вересије.

Телевизија преноси банкет

Трагични обрт односа ових двеју цивилизација десио се на банкету који је организовала госпођа Чао, отмена дама древног кинеског порекла. Госпођа Чао је сматрала да Шмекста и Апијанце треба једанпут нахранити да буду сити до грла, па онда покушати с њима разумне преговоре. Приредила је гозбу која по избору и количини није виђена од давнина, много пре бројних ратних пораза, пропасти и поновног ускрснућа људске културе. У ту сврху, госпођа Чао прочешљала је многе музеје света у потрази за занимљивим рецептима. Организован је и телевизијски пренос за цео свет. Банкет се одржавао у павиљону саграђеном у старом кинеском стилу, грађеном од бамбуса, с маштовитим украсима од пергамента. Фењери од најфинијег папира, с правим свећама, чинили су простор интимним и свечаним.

Позвано је педесет одабраних Апијанаца који су се за ову прилику посебно дотерали. Жућкасто перје пресијавало се под светлошћу свећа. Живахно су махали крилима. Разговарали су са својим домаћинима на свим земаљским језицима.

Трагедија се обрушила на овај свечани скуп сасвим неочекивано. Букнула је ватра и за тили час захватила павиљон. Бамбус, пергамент и остали папирни украси пламтели су невероватном брзином. Завладала је општа паника. Госпођу Чао спасао је Калвин Дред. Апијанци су се разбежали. Сви сем једног. Шмекст је настрадао.

Док су земаљски лидери стајали неодлучно пред овим страшним призором, почело је да се дешава нешто заиста невероватно. Калвин Дред, иначе хладнокрвни и дисциплиновани дипломата, сада се приближавао рушевинама павиљона веома чудног израза и понашања. Тек пошто је по четврти пут облизнуо усне, гласно мљацкајући, гледаоци широм света схватили су да господина Дреда гони лудачки апетит. Госпођа Чао пратила га је у стопу, очигледно обузета истим нагоном. Очи су јој цаклиле. Кретала се као мачка. У левој руци држала је зделицу и штапиће.

Запрепашћени телевизијски гледаоци су с неразумевањем посматрали овај призор, нестрпљиво очекујући даљи развој догађаја.

Калвин Дред је пантерском брзином посегао за нечим у згаришту. Са извесним напором извукао је реш-печеног патка, сиротог Шмекста.

Мирис пачијег печења

Телевизијски техничар је изненада добио идеју. Укључио је инструменте за емитовање мириса.

Планетом Земљом, свуда где су се људи окупили око екрана да посматрају ову јединствено занимљиву трагедију, пронео се мирис који је човечанство одавно заборавило. Мирис пачијег печења, мирис који су људи одавно одвикли од правих гурманлука, осетили. Милиони припадника најнапредније цивилизације стали су да се облизују. Напуштали су своје тв екране и давали се у бесомучну потеру за Апијанцима.

Управо у моменту када су врховни поглавари Земље наредили да се прекине са емитовањем неукусног призора из кинеског павиљона, Калвин Дред и госпођа Чао почели су своју гозбу – печени Апијанац Шмекст био је најукуснији залогај који су икада појели.

За 24 сата, већина Апијанаца нашла се на трпезама одушевљених Земљана. Било да су служени уз сос од дрењина, било пржени на јужњачки начин, или печени на ражњу, представљали су врхунац кулинарског уживања за људске гозбе. Земаљски моћници грозили су се овако некултурног понашања својих поданика. И док су учтиво сервијетама брисали руке, тражећи још један сендвич од пачијег меса, свесни су били да оваквом понашању морају што пре стати на пут.

Пред нецивилизованим нагонима који су обузели човечанство и пред подивљалим апетитом који је подсећао на нека давна неславна времена људске историје, Апијанци су били потпуно немоћни. Њихово телепатско умеће којим су донедавно успевали да блокирају Земљане потпуно је отказало.

Свеземаљска управа је успела да некако окупи шачицу преосталих Апијанаца и да их под стражом спроведе до планетодрома и њихове летелице.

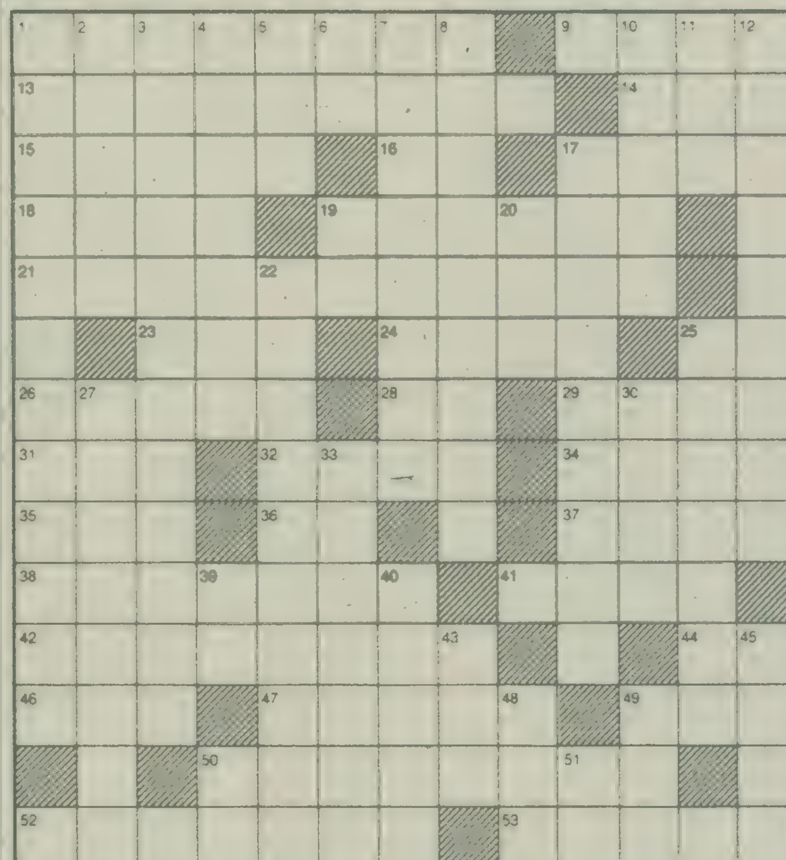
Дежурни војници на планетодрому посматрали су их облизујући се. Пуковник, надлежан за испраћај високих државних гостију, покушавао је да смисли начин да изазове неку незгоду. На жалост, Апијанци при сапліітању нису ломили вратове, а тако су брзо утегали у свој брод, да су посматрачи ипак остали без посластице.

И тако су се Апијанци вратили на своју планету, то јест оно мало преживелих. Земља им се много свидела, храна је била заиста изванредна, но били су пресрећни да је напусте – због страшних канибала који су ту живели – који су чак јели и патке.

На наредном конгресу Свеземаљске управе прочитан је и са задовољством усвојен извештај да су Апијанци потпуно затворили све приступе својој планети и да, изгледа, више нису имали никаквог интереса да одржавају односе са Земљом.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ





ВОДОРАВНО:
1) река у Северној Америци, позната по водопадима, 9) шаторско насеље, 13) истући, 14) изумрла птица тркачица са Новог Зеланда, 15) име француског филмског глумца Терзијефа, 16) скраћеница за слично, 17) наш композитор, Иван, 18) учен човек (тур.), 19) просторни угао, 21) птица певачица са Нове Гвинеје и Аустралије, 23) познати амерички филмски глумац, Ричард („До последњег даха"), 24) име певачице Спирове, 25) страно мушко име, 26) упућивати, отпремати, 28) ништа (тур.), 29) горњи део куће, 31) прибор за мерење, 32) украс на народној ношњи, 34) оклопно возило, 35) водена биљка, ресина, 38) супротан, противан, 41) начин писања неког писца, 42) долазак, наилажење, 44) јуначки спев, 46) лопатица за згртање ватре, ватраљ, 47) градић у Боки Которској, 49) снови, 50) бременитост, 52) фабрика за израду цигли, 53) музички гудачки инструмент.

УСПРАВНО:
1) име и презиме америчког космонаута, првог човека који је ступио на Месец, 2) место у Истри, 3) име и презиме совјетског космонаута, човека који је први облетео Земљу у вештачком сателиту и боравио у васиони, 4) краткотрајни бојни отров, кијавац, 5) град у Белгији, у Фландрији, 6) мера за површину, 7) распикућа, 8) врста спортисте, 10) горки лекови, 11) присвојна заменица, 12) направа за лов пацова, 17) почети цактати, 19) потврдна реч, 20) име америчког филмског глумца Мартина, 22) женска особа критичар, 25) име и презиме првог америчког космонаута који је бродом „Меркјури-Атлас 6" три пута обишао око Земље, 27) дивља животиња (мн.), 30) аутомобилско такмичење, 33) прилика, згода (лат.), 39) шпански сликар, Греко, 40) име сликаркеРојц, 43) град у Француској, 45) град у Италији, познат по кривом торњу, 48) неупотребљаван, 49) троцифрен број, 50) два сугласника, 51) знак за силицијум.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: т, уљудити, Јесењин, дрхтати, умирно, рото, во. Мн, Ирод, етат, уј, ол, уже, Зворник, л, „Пауци", Пикап, еВ, Отон, а, пр, раст, упутити, Шек, СВ, к, лакат, именари, нетопир.

НОВА НАГРАДНА ИГРА „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" И РО „ТОКО"

ЗЛАТНИК У ШКОЛСКУ ТОРБУ

Као што смо најавили, од овог броја „Забавника" почиње нова наградна игра – ЗЛАТНИК У ШКОЛСКУ ТОРБУ коју су за вас припремили РО „ТОКО" из Домжала и „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

Поред тога што може да вам донесе једну од 105 вредних награда, игра ће вас забавити и подстаћи вашу машту.



У ОВОЈ ИГРИ ОЧЕКУЈЕ ВАС *ПЕТ* ПРЕМИЈА И *СТО* НАГРАДА У ВРЕДНОСТИ ОД *30* МИЛИОНА СТАРИХ ДИНАРА

УПУТСТВО

У овом, и три наредна броја, „Забавник" ће објавити ЧЕТИРИ сличице које, кад се правилно поређају, дају причу у сликама. Јунак приче је нови заштитни знак фирме ТОКО – симпатични МЕДВЕДИЋ који краси школске торбе ове наше познате фабрике.
Ваш задатак је да из овог, и три следећа броја, исечете цртеж на којем се налази медведић са својим пријатељима и сачувате их до краја игре. У броју који излази 28. јуна даћемо детаљна упутства како се шаљу одговори. До тада будите стрпљиви. Исплати се!



Медведић је нови заштитни знак програма школских торби ТОКО

ПРЕМИЈЕ

- ЈЕДАН ВЕЛИКИ ЈУБИЛАРНИ ЗЛАТНИК „ПОЛИТИКЕ"
- ЈЕДАН МАЊИ ЈУБИЛАРНИ ЗЛАТНИК „ПОЛИТИКЕ"
- ТРИ ЈУБИЛАРНА СРЕБРЊАКА „ПОЛИТИКЕ"

ОСТАЛЕ НАГРАДЕ

- ПЕДЕСЕТ ШКОЛСКИХ ТОРБИ „ТОКО"
- ПЕДЕСЕТ ПЕРНИЦА ЗА ШКОЛСКИ ПРИБОР





КУПОН БРОЈ 1



Дочекајте нову школску годину с новом торбом!


ПОПАЈ
By Bud Sagendorf
ЈЕ Л' МОГУ ДА ВИДИМ НЕШТО У ТИМ НОВИНАМА?
ПА ЗАР ТИ УОПШТЕ УМЕШ ДА ЧИТАШ?
?
УРА! ДАНАС ЈЕ МОЈ ДАН!
ИМАМ ПОВОЉАН ХОРОСКОП!
?
ЗВЕЗДЕ КАЖУ ДА МИ СЕ ДАНАС ПРУЖА ПРИЛИКА ДА РЕШИМ СВЕ СВОЈЕ ПРОБЛЕМЕ!
ХЕ! ХЕ! ХЕ!
?
ПА, ПОЧЕЋУ ОД НАЈВЕЋЕГ!
ТРАС!
Features Syndicate, Inc. World rights reserved.
ЈУ-ХУ! ЗВЕЗДЕ НИКАД НЕ ЛАЖУ!
КРЦЦ!
?
ХИ-ХИ-ХИ! МОЈ ХОРОСКОП ЈЕ У ПРАВУ! ЕВО: ДАНАШЊИ ДАН ЋЕ ВАМ ДОНЕТИ МНОГО ЗАБАВЕ!
BUD SAGENDORF 8/19



ЖЕТОН НАЛИК НА НОВАЦ

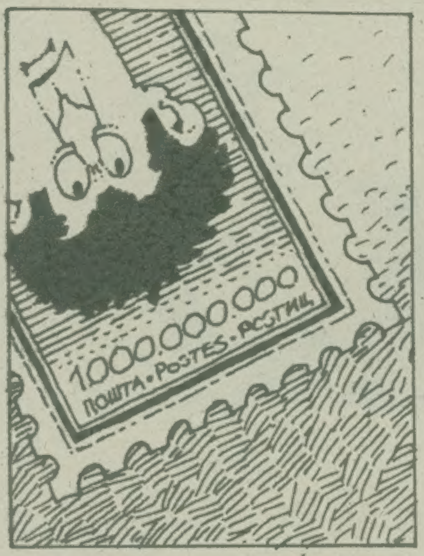
Поседујем златножути новчић кован 1730 године. На последњој страни крупним словима пише KIJAFA а испод тога Guld verd for den gode smag. На другој страни новчића је цртеж неке тврђаве на којој се вијори застава. По рубу новчића пише CHRISTIANSBORG 1 GUINEA, а испод цртежа D. II. OCTO 17 30. Шаљем вам отисак и питам: да ли овај новчић има неку вредност?

БОГДАН ДАНИЛОВИЋ,
Страхињића Бана 26
11000 Београд

По отиску који си послао види се да није у питању новчић већ жетон или мала медаља из 20. века. Судећи по натписима и имену места вероватно потиче из скандинавских земаља. Кад су у питању жетони морамо да кажемо да је мало земаља у којима се они не праве. Још од 18. века служе за различите сврхе: куповину одређене робе у одређеним продавницама, плаћање мостарине, касније за употребу лифта, телефона,



WC-а. Пошто не постоје каталози који би систематизовали жетоне немогуће их је разазнати па је то вероватно и један од главних разлога што их мало ко скупља и што немају новчану вредност.



НАЈВАЖНИЈЕ ЈЕ ДА ЈЕ МАРКА РЕТКА

Од чега све зависи вредност поштанске марке? Чуо сам толико опречних мишљења да сам начисто збуњен.

АЛЕКСАНДАР ДОНИЋ,
Карађорђева 45
11326 Доња Ливадица

Вредност поштанске марке зависи пре свега од тога у коликом је тиражу штампана, односно, колико је ретка. Марка одштампана у тиражу од 50 милиона примерака (такви тиражи нису никаква реткост у Америци) сигурно ће имати мању вредност од оне чији је тираж 10.000. Од значаја је и да ли је марка поништена или не, али се не може једноставно рећи да ли више вреде оне са жигом или без њега. Наиме, у неким случајевима већу вредност имају марке са жигом а у неким непоништене марке. Уколико је од неке серије од рецимо 5000 поништено 4920 примерака, већу вредност ће имати оних 80 марака које немају жиг. И обрнуто.

МОЈ ПАС МЕ НЕ СЛУША

Имам необичног овчара од годину и два месеца. Покушавала сам да га дресирам на разне начине. Куповала сам књиге намењене дресури. Редовно читала Забавникову серију о дресури паса али нисам постигла баш никакав резултат. Изгледа да немам чврсту руку и мој пас неће да ме слуша. Хтела бих да га дам у неку школу дресуре али не знам коме бих у Загребу могла да се обратим.

МАЈА ХОРВАТ,
Матије Гупца 19
41000 Загреб

Обрати се Кинолошком савезу Хрватске, Илица 61. Они ће ти, свакако, помоћи.

ЦАРЕВ НОВАЦ

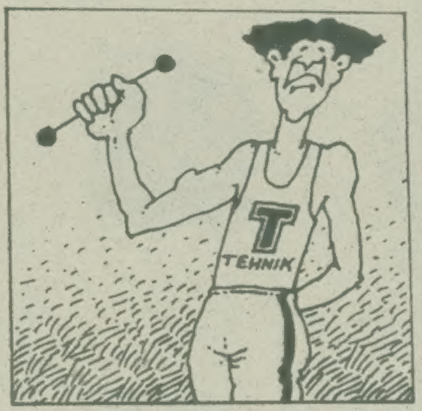
Поседујем новчић чије ти отиске шаљем с молбом да ми кажеш колико вреди.

ЧИТАТЕЉКА из Кавадара,
35260 Рековац

Новчић који имаш је бакарни фолис византијског цара Анастазијуса I (491–518) чијим је изменама у монетарном систему започело византијско новчарство. Скраћеница CON на наличју новчића показује да је кован у Константинопољу. Добро очувани комад (судећи по отиску то је случај са новчићем који имаш), вреди око 1000 динара.

ИМА НАДЕ, БОБАНЕ!

У мојој кући се сваке вечери понавља иста прича: стално слушам „Бобане, тренирај нешто!”, „Бобане, угојићеш се!”, „На шта личиш?” Пошто су ми те



приче додијале, решио сам да се учланим у неки клуб али су се сви моји покушаји завршавали катастрофом, пре или касније би ме избацили. Једноставно, нисам спортски тип. Пре годину дана одлучио сам да се окушам са техником: направио сам брод који су покретали електромотори али је он већ на првом поринућу потонуо и потпуно изгорео. И то се ето лоше завршило али нисам одустао од идеје да се учланим у неки клуб младих техничара. Најрадије бих у радио-клуб „Никола Тесла”. Како да постанем његов члан?

БОБАН СТОЈАНОВИЋ,
Народних хероја 9
11070 Нови Београд

Радио-клуб „Никола Тесла” се налази у Тимочкој 18. Телефон на који можеш да добијеш сва обавештења је: 401-768.

СЕДАМ ПРАМЕНОВА

Гледала сам филм „Самсон и Далила” и одушевила се именом главне јунакиње. Исто је и са мојим суседима који су својој тек рођеној девојчици дали то име. Сада и њих и мене занима шта значи име Далила.

ДРАГАНА,
11000 Београд

Име Далила је хебрејског порекла и вероватно је изведено од речи далал која значи опуштање, падање. Према томе, значење



овог имена би било опуштена коса, коса која пада. По Библији, Далила је била Филистинка којој је пошло за руком да измами тајну снаге Самсона, последњег од 12 израелских судија. Пошто га је успавала у крилу, Далила му је одрезала седам праменова косе из којих је црпео снагу и предала га својим сународницима. Филистинци су Самсона ослепели али им се он ипак осветио кад му је поново порасла коса. Вратила му се тако и снага. Срушио је храм Филистинаца и заједно са њима остао под рушевинама.

ВАНДА ИЛИ РЕЧНА ВИЛА

Шта значи моје име? Зовем се Ванда. Један мој друг каже да ми је име постало од Вандала и да би требало да значи сурова.

ВАНДА С.
Чиче с Романије 7
71000 Сарајево



Ванда је пољско име: у старим легендама Ванда је речна вила, кћи Крека, јунака који је основао град Краков.
Твој друг није у праву. Вероватно, и није мислио озбиљно.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Богдан Дадић, Жарка Зрењанина 31/4, 26320 Банатски Карловац – има 13 година, сакупља привеске и значке, воли музику, навија за Црвену звезду.

Слађана Јовановић, Народног фронта 67/46, 21000 Нови Сад – има 13 година, сакупља постере, воли музику и спорт.

Ирена Пирих, Лојенов прилаз 10, 41020 Загреб – има 13 година, воли рок и диско музику.

Мерица Черкућ, Стјепана Радића 92, 88000 Мостар – има 14 година, жели да се дописује са својим вршњацима.

Данијела Мирановић, Лењинова 15/7, 71000 Сарајево – има 14 година, воли музику, спорт и дописивање, сакупља слике и постере.

Рожа Палаџи, Пут Скалка 49, 58000 Сплит – има 12 година, сакупља постере, марке, слике, касете и салвете; бави се савременим плесом.

Ивана Костић, Максима Горког 8, 18000 Ниш – има 10 година, воли музику, сакупља постере и папирне лутчице.

Анита Томамовић, Касима Хаџића 17, 78000 Бањалука – има 10 година, воли музику, сакупља постере и папирне лутчице.

САН ЈЕ ЗАИСТА САН

Зашто у сну никако не успевам да ухватим неку драгоцену ствар а то страшно желим?

МИЛАН МАЂАРЕВИЋ,
21000 Нови Сад

Наш душевни живот не престаје ни кад спавамо а сан је један од кључних доказа за то. Али, логика сна и логика будног стања се битно разликују јер се сањање заснива на симболици и паралогичним процесима. Отуда и све тешкоће и проблеми приликом покушаја да се, користећи лично искуство, схвати смисао и карактер сна. Сан, између осталог, често на симболичан начин приказује нечију жељу. Наравно, оно што се у будном стању жели може у сну да буде до те мере измењено да се, после буђења и присећања, смисао тог сна једноставно не схвата. Не постоји правило по којем се жеље у сну не испуњавају. Понекад се дешава баш супротно. Уосталом, поставља се питање да ли је та драгоцена ствар која се појављује у твојим сновима заиста нешто што ти много и без резерве желиш.

ДОШАО ЈЕ РАСТАНАК, НИЗАМИ ОСТАЈУ САМИ

Много пута са уживањем сам слушала стару мелодију „Низамски растанак" коју је изузетно свирао наш чувени виолиниста Властимир Павловић Царевац. И сама свирам виолину, али не знам како је ова сетна инструментална песма добила своје име. Другим речима, ко су били низами?

ВИОЛЕТА МАКСИМОВИЋ,
37225 Брзеће



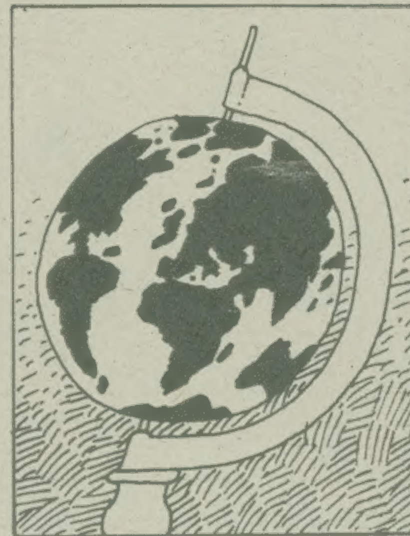
После укидања јаничара 1826. године, у турском царству уведен је стални војнички кадар, такозвани низам. Са својом резервом – ихтијатом – сачињавао је војску. Низами су, као и јаничари, били војници по занимању. Они су за своје ратовање добијали плату из султанове ризнице. Ратовали су тамо где их је слао цариградски двор, да би сабљом и барутом зарадили за голи живот. Ретке су војске које су срећне кад ратују и ретки су војници који са песмом иду у јуриш. У војничком животу растанци су болни, без обзира да ли су чете у миру или се спремају за бој. О тим тренуцима кад се војници растају написано је много песама. Једна од најупечатљивијих је „Низамски растанак", песма која нема речи, али која је својом мелодијом и те како речита.

БАЛТИМОР У ФИЛАДЕЛФИЈИ А КРУШЕВАЦ У КРАГУЈЕВЦУ

Ухватио сам те, Забавниче. Погрешио си. У броју 1739 од 26. априла у рубрици МА ШТА КАЖЕШ у тексту под насловом „Побркани букети" дословце пише: „На отварању нове фирме у филаделфијском граду Балтимору...". То исто значи као кад би неко рекао, или написао, у крагујевачком граду Крушевцу. Како? Па довољно је само завирити у било коју енциклопедију и видети да је Филаделфија град и пристаниште у савезној америчкој држави Пенсилванији а Балтимор град у држави Мериленд. Истина, оба града се налазе на источној обали САД, али свеједно, грешка је поприлична.

И сам се чудим што сам сео и јавио ти се, а по природи нисам ситничар, али ми је било јако криво што си направио грешку јер знам да врло водиш рачуна да сваки податак буде проверен и тачан. А сад здраво и немој поново да ме натераш да ти се јављам.

НЕМАЊА ВЕСОВИЋ,
Владимира Томановића 19
11000 Београд



ВЕРНИ

Чула сам за назаренство али не довољно. Каква је то вера?

БЕАТА ЗАКИЋ,
Јована Јовановића Змаја 3
21000 Нови Сад



Назаренство је настало 1840. године одвајањем од анабаптизма, хришћанске секте која захтева поновно крштење у зрелим годинама. У основи вере ове секте је Библија. Назаренство одбацује црквену организацију, обреде, свештенство, полагање заклетве. Њени припадници одбијају да служе војску и носе оружје јер је то у супротности са њиховим схватањима. Сами себе називају вернима, а међу другима се помињу као нововерници.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Руководилац ООУР Издања за младе „Политикин забавник"
Раде Шошкић

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови Савета из редакције: Влада Булатовић Виб, Вера Смиљанић, Диего Варагић, Мирјана Маринковић, Душан Глушац и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Петрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Ђрномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 60,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 663,00 динара, полугодишња 1.326,00 динара, годишња 2.652,00 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 1.326,00 динара, полугодишња 2.652,00 динара, годишња 5.304,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

САД	$ 22.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 65.–
ШВЕДСКА	Шкр. 189.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 198.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 55.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

Насловна страна
МИХАИЛО ЂОКОВИЋ ТИКАЛО


Walt Disney
МИКИ
РУЧАК ТИ ЈЕ БИО СУПЕР, МИКИ!
ХВАЛА ТИ, ШИЉО!
ЗНАШ, ЧОВЕК ТРЕБА ДА ИМА ВИЈУГУ ПА ОТВОРИ **ПРАВУ** КОНЗЕРВУ!
ВРЕМЕ ЈЕ ЗА СПАВАЊЕ, ШИЉО!
СТРАШНО ВОЛИМ ДА ЧИТАМ ПРЕ СПАВАЊА!
О, НЕ! НЕСТАЈЕ СВЕТЛА, А ЈА ЗАБОРАВИО ДА ПОНЕСЕМ НОВУ БОЦУ!
1-6
ОДМА' СЕ ВРАЋАМ!
?
ЕВО ГА! ПУНА ТЕГЛА СВИТАЦА! НИЈЕ ЛОШЕ ЗА ПРВУ ПОМОЋ, САМО...
...ШТО МОЖЕМО ДА ЧИТАМО **ЈЕДИНО** ДОК МАШУ КРИЛИМА!
© 1985 Walt Disney Productions All Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate